

šibenski list

Prihvaćen prijedlog društvenog plana za 1960.

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

PROJ 383 — GOD IX.

ŠIBENIK, 20. SIJEČNJA 1960.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Petogodišnji privredni plan kotara ostvarit će se za četiri godine

Razgovor s potpredsjednikom NOK-a Mirom Kuhačem

NAJVEĆI PORAST U INDUSTRIJI — VRIJEDNOST BRUTTO PRODUKTA U 1960.: PREKO 41 MILIJARDU — VELIKI ZAHVATI U POLJOPRIVREDI — POMOĆ NERAZVIJENIM OPĆINAMA: NOVI POGONI U BETINI I KISTANJAMA.

Naš suradnik posjetio je ovih dana potpredsjednika NO-a kotara Šibenik Mira Kuhača, zamolivši ga da za čitaoca »Šibenskog lista« odgovori na nekoliko pitanja o karakteristikama kretanja privrede šibenskog kotara u 1959. i o perspektivama njegovog razvoja u ovoj godini.

Kažite nam nešto o kretanju privrede šibenskog kotara u 1959. godini.

— Počev od starta Petogodišnjeg perspektivnog plana u 1956. godini, mogu reći da se privredni razvoj našeg kotara nalazi u alnom porastu. Dok je vrijednost bruto produkta u 1956. iznosila 22 milijarde, a nacionalni dohodak 8 milijardi dinara, došlo je već u 1958. učinjen znatan korak naprijed. Bruto produkt je povećan na 29 milijardi, a nacionalni dohodak na 10 milijardi i 57 milijuna dinara. Prema našoj oćoj ocjeni, prošla godina zaplijet će vrijednost bruto produkta u iznosu od 33 milijarde i 74 milijuna, a nacionalnog dohotka od 11 milijardi i 814 milijuna dinara. Dinamičnost kretanja privrede na kotaru najveća je ipak u posljednjim dvjema godinama. Istovremeno veoma povoljno se kretala i godišnja vrijednost bruto produkta i nacionalnog dohotka po jednom stanovniku. Ona je u 1956. iznosila 136 hiljada, odnosno 51 hiljadu, a u 1959. godini bruto produkt po jednom stanovniku nosio je već preko 207 hiljada, a nacionalni dohodak 73 hiljade dinara. Najveći skok učinila je industrijska proizvodnja. Njen porast u 1960. god. u Republici nosit će 13, a na našem kotaru 27 posto, što je iznad republičkog prosjeka. Dakle, u tim granama, osim u zanatstvu, veoma povoljno se kretala cjelovita proizvodnja, pa stoga s obrim perspektivama ulazimo u ovu godinu koja će ujedno biti posljednja u izvršenju Petogodišnjeg privrednog plana: umjesto u pet plan će se na osnovu postojeće situacije ostvariti u četiri godine!

U kojim su privrednim granama zabilježeni najbolji rezultati?

— U prvom redu u industriji i zatim u saobraćaju, građevinstvu i ugostiteljstvu. Od početka 1957. do kraja 1959. godine industrijska proizvodnja porasla je za oko 47 posto, saobraćaj građevinarstvo 51 i ugostiteljstvo 65 posto. Moram odmah reći da se visok porast u ugostiteljstvu privredni odnosi uglavnom na povećani broj posjetioca — domaćih i stranih gostiju. Ako kažemo da grana oboje metalurgije predstavlja 58 posto od ukupne privredne proizvodnje na kotaru, onda je neoporekno da je u toj grani polučeni i najveća vrijednost bruto produkta. U 1959. proizvedeno je ljaoničke robe 2850 tona, prema 1950 tona u 1957., valjanih aluminijskih proizvoda 12.000 tona, 5668 tona, feromangana 700 prema 6969 tona, dok je vrijednost robe proizvedeno 2100 tona 895 tona. I robni promet znatno je porastao. Prema 5 milijardi i 246 milijuna, koliko je nosila vrijednost robnog prometa u 1956., u 1959. godini on je porasla na 6 milijardi i 900 milijuna dinara. Samo se zanatstva djelatnost ne razvija jednoliko s ostalim granama, čemu je razlog zastarjela osnovna sredstva, slaba razvijenost društvenog sektora i u nedovoljne investicije.

Iako još nije završen nacrt prijedloga društvenog plana i budžeta za 1960. godinu, predviđate li porast bruto produkta i nacionalnog dohotka?

— Prema našim predviđanjima, bruto produkt iznositi će oko 41 milijardu i 500 milijuna, a nacionalni dohodak 13 milijardi i 800 milijuna dinara ili za 22 posto, odnosno 25 posto više nego u 1959. godini. Najveći porast zabilježit će industrija, saobraćaj i građevinarstvo. Velike investicije u industriji uložiti će se u rekonstrukciju pogona u Lozovcu, zatim u proširenje i rekonstrukciju aluminijskih konstrukcija u TLM »Boris Kidrič«, te u instalaciju sintere - uređaja u tvornici elektroda i ferolegura. Znatna sredstva investirat će se u povećanje kapaciteta ciglana u Strmici i Skradinu, te za gradnju gipsare u Kosovu. Uslijed pojačanog cestovnog i željezničkog saobraćaja, kao i nabavke novih plovni jedinica, izvršene usluge u toj privrednoj grani bit će veće za oko milijardu dinara. Vrijednost bruto produkta u »Slobodnoj plovidbi« predstavljat će sumu od oko milijardu dinara. Među značajnije građevinske objekte u ovoj godini spominje se početak radova na Jadranskoj magistrali, zatim nastavak gradnje željeznice Knin - Zadar i operativne obale u Šibeniku, te stambene izgradnja koja će dostići svoj najveći intenzitet.

Kakvi se zahvati na poljoprivrednom planu predviđaju u ovoj godini?

— I u ovoj privrednoj grani postići će se zavidni rezultati.

Ukupne investicije iznositi će oko milijardu i 200 milijuna dinara. Od većih radova, koji će se poduzeti u ovoj godini, nastavak melioracije Kninskog i Petrovog polja ubrajaju se među značajnije. Ovdje još mogu spomenuti i stvaranje jakog poljoprivrednog dobra u Petrovu polju, gdje će se 600 hektara zemljišta iskoristiti za uzgoj visokorodnih vrsta vinove loze i voćnih kultura, zatim početak radova na gradnji vinarskih podguma u Đevrskama i Stankovcima, kao i sušionica i višanja i smokava u primorskim općinama.

A problemi u 1960. godini?

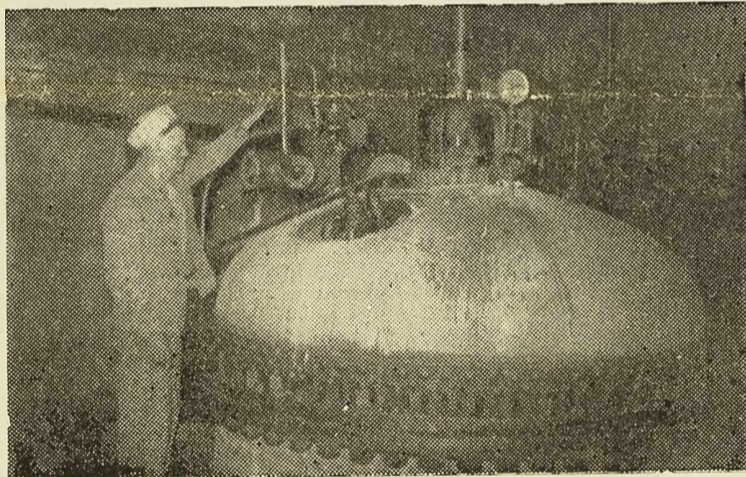
— Nekih izrazitih problema ne će biti, ukoliko opskrba električnom energijom ne bude ograničena, kao što se to desilo pri kraju prošle godine. Računa se da će uslijed ljanjske redukcije električne energije obojena metalurgija pretrpjeti gubitak u vrijednosti od oko milijardu di-

nara. To će se, donekle, odraziti i na ostvarenje plana proizvodnje u 1959. godini.

U kakvom će se obliku odraziti pomoć nerazvijenim općinama?

— Ova će godina označiti prekretnicu u jačanju privredne moći još nerazvijenih komuna. Zasad će se pružiti općinama Tjesno i Kistanje s orijentacijom na preradu materijala iz aluminijske. Elektrifikacija otoka Murtera omogućit će da brodogradilište Betina poveća svoj kapacitet proizvodnjom aluminijskih čamaca i manjih plovni jedinica.

Na kistanjskoj općini već su u toku pripreme kako bi se pristupilo proizvodnji raznih predmeta od aluminijske za potrebne široke potrošnje. Otvaranje novih pogona, uz pomoć komuna i većih privrednih organizacija, nastavit će se u ovoj i narednoj godini i na drugim općinama šibenskog kotara. (J)

Zajednički plenum Općinskog odbora SSRN i Općinskog komiteta SK

Veći zahvati u poljoprivredi

Na dnevnom redu zajedničkog plenuma Općinskog odbora SSRN i Općinskog komiteta SK razmatrani su neki problemi iz poljoprivrede u vezi sa sve većim potrebama grada za raznim prehrambenim artiklima. Ovom vrlo dobro organiziranom dogovoru prisustvovali su i predstavnici osnovnih organizacija SSRN i poslovni upravitelji poljoprivrednih zadruga s područja šibenske općine.

Analizu problema kao i prijedloge za njihovo rješavanje dao je uvodno Nikola Čaće, potpredsjednik NO-a općine Šibenik. Odmah u početku je naglasio da općinske postignuti u poljoprivredi u našoj zemlji posljednjih godina nisu imali relativnog odzra na području ove općine iz razloga što su pored objektivnih teškoća nedostajale akcije društvene političkih organa, materijalne i organizacione političke prirode. Opseg tih problema danas i u perspektivi obrazložio je nekim statističkim podacima, rekavši da na području općine Šibenik živi danas više od 46 hiljada stanovnika, od čega u gradu preko 23 hiljade, a zaposlenih ima preko 11 hiljada. Brzi porast privrede zahtijeva upošljavanje sve većeg broja nove radne snage, koja se uglavnom regrutira sa sela, što dovodi do nagle izmjene u strukturi stanovništva, tako da danas ima svega oko 8 hiljada poljoprivrednika, što je svega 18 posto od ukupnog broja. Još jača izmjena u strukturi i povećanju broja zaposlenih

može se očekivati u toku sljedećih godina, a s time ujedno i porast gradskog stanovništva.

Sigurno je da promjene u strukturi stanovništva po zanimanju dovode nužno i do izmjene u strukturi ishrane, pa ta objektivna činjenica zahtijeva poduzimanje efikasnih mjera koje u rezultatima trebaju dovesti do povećanja poljoprivredne proizvodnje. Na plenumu je posebno naglašeno da je o svim tim problemima bilo riječi na mnogim održanim skupovima, ali izostale su organizirane akcije na realizaciji postavki, pa već sada problem snabdijevanja, naročito u povrću, jajima, mlijeku, a u posljednje vrijeme i u mesu postaje akutan. U prošloj godini je, na primjer, u gradu kupljeno 3945 tona povrća, 1700 tona voća, 1050 tona mesa i drugog, što je iako mnogo u odnosu na prijeratne i neposredno poslijeratne godine malo za današnje potrebe, jer bi povrće prema utvrđenim normativima trebalo još za 37 posto više, a voća za 47 posto. Što je najglavnije vrlo male količine svih poljoprivrednih proizvoda nabavljaju se u gradu i okolici, a uglavnom iz unutrašnjosti, što dovodi često do visokog postotka kala, a i viših cijena. Visoke cijene mnogih artikala uvjetuju također monopolistička, sitno robna proizvodnja prigradskih proizvođača, jer još uvijek nema krupnije poljoprivredne proizvodnje s društvenog sektora. Brzim razvojem grada likvidiraju se po-

sebno i one male površine, koje su još uvijek karakteristične za snabdijevanje grada povrćem, pa i to uvjetuje pored ostalog da se traže hitna rješenja.

Razrađujući prijedloge i mogućnosti rješavanja ovih problema za kompleksne koji bi došli u obzir za proizvodnju povrća, predloženi su Bioce, zatim površine južno od Ražina, Mala i Velika Blata i Dubrava. U realizaciji ovih prijedloga sagledane su i teškoće koje proističu iz činjenice, da se gotovo svi ovi kompleksni nalaze u ličnoj svojini, ali kao moguća rješenja predviđaju se otkup, zakup i kooperacija.

Plenum je raspravio i o aktualnoj situaciji u proizvodnji i prometu vina, pa je s obzirom na činjenicu da je proizvodnja konzumnog grožđa ekonomski nerentabilna dana orijentacija na kontinuiranu proizvodnju stolnog, ranog i kasnog grožđa, kao i vršenje selekcije u sadnji onih sorti loza, koje osiguravaju visoki kvalitet i siguran plasan.

U unapređivanju stočarstva, naročito sitne stoke postignuti su izvjesni rezultati, naročito na području merinizacione ovaca, ali je naglašeno da se oni gube u usporedbi s visokim troškovima oko merinizacione na dosadašnji način. Radi toga je predloženo da poljoprivredne zadruge osnivaju vlastite farme ovaca, a posebno s obzirom na mogućnosti ispaše one u Perkoviću, Vrpolju, Grebašćici, Konjevratima i na otoku Zirju.

Pri veterinarskoj stanici u Šibeniku bi se u vezi s time držalo posebno stado merino ovaca, koje bi služilo za snabdijevanje zadrugnih fermi plodnim materijalom. Radi opskrbe grada mlijekom postavilo se i pitanje stvaranja jednog matičnog stada krava oberintalske pasmine u početku od 20 do 30 grla, a isto tako i povećanje fonda krava kod individualnih proizvođača.

Postoje mogućnosti da se uz postojeći vinarski pogon u Šibeniku osposobi i poseban pogon za preradu voćnih sokova, za što su prema proračunima potrebne minimalne investicije. Ovaj pogon mogao bi proizvoditi od 80 do 100 vagona soka od višanja, oko 20 vagona kupina i neograničene količine grožđa. Na plenumu je bilo riječi i o problemima, kao što su izgradnja konzumne mljekare u gradu, izgradnja modernih kapaciteta za preradu maslina i drugima. Poseban osvrt dan je na stanje u poljoprivrednim zadrugama i problemima u njima, s obzirom na činjenicu da bi se one morale javljati kao nosioci u proizvodnji svih mjera na unapređivanju poljoprivrede. Tom prilikom je naglašeno da mnoge od postojećih zadruga nisu organizaciono ni kadrovski sposobne za ove zadatke, pa s obzirom da se bave isključivo primitivnom prodajom dovodi u pitanje i opravdanost njihovog postojanja.

Diskusija u vezi s iznesenim problemima bila je vrlo živa i interesantno postavljena. U njoj su

no i više dalekovoda, a predviđa se i dovod struje s kopna na pojedine otoke.

U 1960. godini očekuje se puštanje u pogon velike tvornice cementa u Umagu s kapacitetom od 120.000 tona, kao i dovršenje tvornice cementa u Koromačnom, čime se kapacitet ove tvornice povećava za 25.000 tona. Počet će također i rekonstrukcija rafinerija nafte u Sisku i Rijeci. Očekuje se povećanje proizvodnje transformatora od 5.200 na 7.500 tona, žarulja od četiri na sedam milijuna komada i rotacionih strojeva od 3160 na 4150 tona. Znatno povećanje asortimana i proizvodnje predviđa se u kemijskoj, metalnoj, prehrambenoj i još nekim industrijama, što će se do kraja godine osjetiti na našem tržištu.

UKUPNE DRUŠTVENE INVE-

STICIJE — 213 MILIJARDI

Raspoloživa sredstva privrednih organizacija i političko-teritorijalnih jedinica zajedno s predviđenim sredstvima Općeg investicionog fonda omogućuju da se ove godine investira u društveni sektor proizvodnje oko 213 milijardi dinara. Investicije u industriji trebalo bi u prvom redu usmjeriti na dovršenje već započetih objekata. Pored izgradnje ključnih objekata u kemijskoj, drvenoj i prehrambenoj industriji od neobične je važnosti ulaganje u manje objekte, pogone koji bi se nadovezivali na proizvodni proces većih tvornica, koristeći istovremeno njihove kapacitete, a dijelom čak i otpatke koji su ranije propadali. Na taj način izgradnjom manjih pogona, kojih još uvijek nedostaje u velikom broju, na tržištu bi se pojavio niz novih artikala, koje velika poduzeća ne proizvode, a koje uvozimo samo zbog toga, što se dosad nitko nije sjetio da ih proizvodi.

Oko 32.000 radnika i službenika uposlit će se u društvenom sektoru tokom 1960. godine. Lična potrošnja građana bit će u prosjeku za 6 posto veća nego u 1959. godini.

Poljoprivredna proizvodnja koja će porasti za oko 1 posto u poredenju s prošlom godinom dat će tržištu 22 posto više žita, 18 posto više mesa i 13 posto više povrća, industrijskog bilja i voća. U ovoj godini predviđa se osjetno povećanje prinosa po hektaru, kao i nabavka 1500 novih traktora i 400 kombajna.

učestvovali predstavnici SSRN i zadruge iz Goriša, Prvič Sepurine, Dubrave, Šibenika i Zatona.

ANTE STOSIC, predsjednik poljoprivredne zadruge iz Šibenika je rekao da se kao osnovno postavlja rješavanje vlasničkih odnosa na zemlji koja bi usla u obzir za obradu, što bi se prema njegovom mišljenju moglo riješiti i kooperacijom proizvođača sa zadrugom, ili drugim nekim načinom. Istakao je i potrebu izgradnje staklenika za proizvodnju povrća zimi, a isto tako i organizaciju navodnjavanja putem korištenja otpadnih voda iz TLM »Boris Kidrič«. Kao poseban problem koji u izvjesnoj mjeri destimulira sadnju povrća i voća iznio je poljske štete i u vezi toga organizaciju čuvanja polja, koja danas nije najbolje provedena.

MILAN LALIĆ, načelnik odjela za privredu u NO općine je pomnjakanje pogodnog poljoprivrednog zemljišta u općenarodnom vlasništvu također istakao kao osnovni problem, radi čega se na ovom području nije ništa ozbiljnije učinilo, a vjerojatno će se na iste teškoće nailaziti i ubuduće, pa je predložio da se šibenska komuna jače veže s poljoprivrednim organizacijama na područjima drugih općina. Za snabdijevanje mlijekom je rekao, da bi se ono potpuno riješilo izgradnjom konzumne mljekare u gradu, jer da postojeći fond od oko 1200

(Nastavak na 2. strani)

Plenum Općinskog odbora SSRN Šibenik Raspravljeno o poljoprivredi

(Nastavak sa 1. strane)

krava može vrlo dobro poslužiti kao materijalna osnova, kojom će se u ovoj fazi zadovoljiti potrebe.

ZVONE JURISIĆ, predsjednik Kotarskog zadrugnog saveza je rekao da se o svim ovim problemima raspravljalo već nekoliko puta u raznim tijelima i da njihovo stavljanje ponovno na dnevni red znači da se o tome vrlo malo učinilo. Zato bi trebalo početi od pitanja, što se sve može učiniti. Prema njegovom mišljenju planovi izneseni u referatu su preširoko postavljeni, jer nije još uvijek riješen problem organizacije, koja će ga realizirati, pa bi ga trebalo etapno rješavati. U vezi s tim je naglasio da bi onim privrednim organizacijama koje će se baviti realizacijom plana trebalo posvetiti najveću pažnju i pružiti im pomoć u svakom pogledu. Neke od poljoprivrednih zadruga, rekao je on, kao Boraja, Grebaštica, Dubrava i druge mogu svoje postojanje opravdati jedino time, što zapošljavaju dva do tri čovjeka i ništa drugo. Prema njegovom mišljenju naročito treba kadrovski osposobiti PZ u Šibeniku i spojiti je sa zadrugama okolnih područja kako bi uistinu postala nosiocem preobražaja tih sela.

MILAN BIJELIĆ, predsjednik Kotarskog odbora SSRN je istakao da je na ovom plenumu problem poljoprivrede na općini Šibenik postavljen bolje nego ikad dosad, naglasivši da ga treba sagledavati povezano s razvojem industrije, a posebno s borbom za povećanje produktivnosti rada. On je tom prilikom ukazao na neke negativne pojave zapažene u toku održavanja ovogodišnjih konferencija SK u poduzećima i shvaćanjima jednog dijela radnika koji žive na selu. a rade u gradskim poduzećima. Što se tiče rješavanja svojinskih odnosa na zemljištu, koje dolazi u obzir za širu poljoprivrednu proizvodnju, rekao je da će se u sadašnjim uslovima teško ostvariti prijedlozi

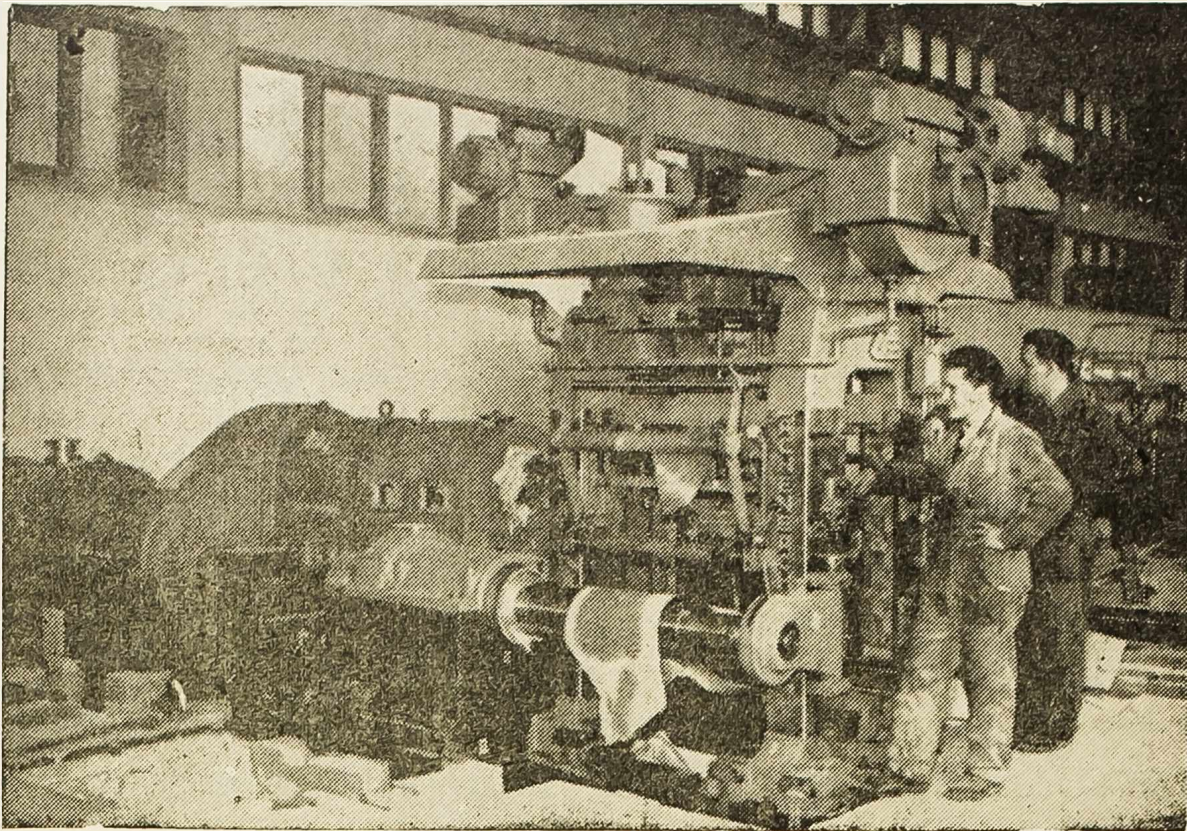
o kooperaciji, već će se morati odlučiti za zakup, kupnju i slične mjere. Na kraju ovog savjetovanja doneseni su zaključci, koji su glasanjem jednoglasno usvojeni.

Investicije u poljoprivredi kotara za 1960. g.

U toku ove godine u poljoprivredi šibenskog kotara investirat će se ukupno oko milijardu i 200 milijuna dinara. Za podizanje novih vinograda i voćnjaka utrošit će se oko 180 milijuna dinara, za poboljšanje stočnog fonda 410 milijuna, za mehanizaciju 60, poljoprivredna dobra investirat će oko 200 milijuna, dok će se za nastavak radova na melioraciji Kninskog i Petrovog polja utrošiti ukupno 107 milijuna dinara. Od objekata za preradu predviđa se gradnja vinarških podruma u Stankovcima i Đevrskama, te dvije sušionice višanja u primorskom dijelu kotara. Za ove objekte investirat će se suma u vrijednosti od 221 milijun dinara. U naredne tri godine poljoprivredne investicije iznose blizu tri milijarde dinara.

ZAPOČELE GODIŠNJE KONFERENCIJE SSRN

Na području šibenskog kotara započele su godišnje konferencije osnovnih organizacija SSRN na kojima će se izvršiti analiza dosadašnjeg rada s posebnim osvrtom na pitanja daljnjeg razvoja svake komune. Na ovim sastancima koji se imaju završiti do kraja ovog mjeseca izvršit će se izbor novog rukovodstva i delegati za općinske godišnje konferencije.

Iz TLM »Boris Kidrič«

Iz obrtnog poduzeća „Dane Rončević“ Premašen godišnji proizvodni plan za 38 posto Otvora se novi pogon u Zatonu

Obrtno poduzeće »Dane Rončević«, koje uspješno djeluje već punih 10 godina, postiže iz godine u godinu sve bolje rezultate. Prošlogodišnji bruto produkt iznosio je 110 milijuna dinara, a godišnji proizvodni plan premašen je za 38 posto. To je, kako nam izjaviše u upravi poduzeća, rezultat bolje organizacije rada i racionalnijeg korištenja svih postojećih kapaciteta. U njemu djeluju 4 pogona: bravarija, limarija, mehanika i livnica.

Radni kolektiv je prošle godine obavljao niz radova i van šibenskog područja. Pored radova na opremi vinarškog podruma, te stambenih i industrijskih objekata u Šibeniku, ono je izvodilo radove na vinarškom podrumu u Benkovcu, zatim na više objekata u Splitu, Zadru, Benkovcu, Kninu i Drnišu. Tek prije dvije godine osnovana livnica omogućila je da je radni kolektiv pristupio izvođenju složenijih radova.

Daljnji uspjesi bit će osigurani skorim uvođenjem stimulativnih je nagradivanja radnika po ekonomskoj jedinici. Ovogodišnji proizvodni plan predviđa pove-

ćanje bruto produkta za 28 posto prema onome, koje je ostvareno u 1959. godini. Zbog nedostatka prostora ovaj kolektiv je odlučio u najskorije vrijeme otvoriti novi pogon bravarije u Zatonu, u kojem će se zasad zaposliti oko 30 radnika, od kojih je izvjestan broj već zaposlen u ovom poduzeću.

Nakon preseljenja obrtnog poduzeća »Dane Rončević« u predjel sv. Mare, u koju svrhu se već izrađuje elaborat u Birou za stambene izgradnje, zatonski pogon će po svojoj prilici prerasti u samostalnu privrednu organizaciju. Prema investicionom programu vrijednost novih objekata iznosit će oko 90 milijuna dinara. Pored izgradnje hala i nabavke opreme, predviđa se otvorenje vodoinstalaterske i niklerajske radionice, dok će postojeća livnica proširiti kapacitet, te će pored lijevanja obojenih metala pristupiti i lijevanju sirovog željeza.

Ovaj radni kolektiv, koji se bori s izvjesnim teškoćama, a posebno zbog skućenog prostora, nije u stanju da odgovori svim

potrebama. Poduzeće, s obzirom na postojeći kapacitet, ima već ugovorene poslove s mnogim građevinskim i industrijskim poduzećima. Ono uskoro očekuje odobrenje kredita od 15 milijuna dinara, koje je za obrtna sredstva zatražilo još prošle godine. U posljednje vrijeme posebna ekipa ovog poduzeća započela je vršiti razne popravke na našim i stranim brodovima. Po svemu sudeći, to je kolektiv, koji će u dogledno vrijeme prerasti u veliko poduzeće. (j)

Osnivanje društva i savjetovišta za dijabetičare

Na inicijativu »Društva dijabetičara Hrvatske« iz Zagreba i dijabetičara našeg grada, osniva se podružnica tog društva za grad i kotar Šibenik. Zadatak društva je da okuplja sve dijabetičare sa svrhom zajedničkog pomaganja i zaštite socijalnih i ekonomskih interesa dijabetičara; da širi znanje i unapređuje naučni rad o dijabetesu i bolestima u vezi sa njim; da surađuje i pomaže rad vlasti i ostalih organizacija, koje imaju za cilj unapređenje narodnog zdravlja; i da surađuje s društvima dijabetičara ostalih republika FNRJ i drugih zemalja.

Podružnica društva dijabetičara u suglasnosti s Upravom Opće bolnice otvara savjetovište za dijabetičare pri internom odjeljenju koje će započeti rad 1. veljače o. g. u novoj zgradi internog odjeljenja. Savjetovište za dijabetičare vršit će preglede dva puta sedmično i voditi posebnu evidenciju za svakog pojedinog pacijenta. Osim toga davat će savjete o načinu liječenja i ishrani, ukoliko je potrebno i o uzimanju

insulina i drugih antidiabetika. Svaki dijabetičar bit će opskrbljen, osim članske iskaznice društva, i posebnom legitimacijom savjetovišta, u koju će se upisivati svaki ambulantno - laboratorijski pregled i nalaz. Savjetovište će taj rad vršiti besplatno. Kako se iz izloženog vidi Društvo dijabetičara Hrvatske je kao društvena organizacija ozbiljno shvatila svoju specijalnu ulogu i funkciju u našoj društvenoj sredini, pa se pozivaju svi dijabetičari da se učlane, jer će se samo zajedničkim silama i brojem članstva stvoriti mogućnost, da se navedena svrha ostvari.

Upis u društvo vršit će »Savjetovište za dijabetičare«. Godišnja članarina iznosi 360 dinara.

Isto tako možemo obavijestiti zainteresirane i građanstvo da će uskoro dr. Rudolf Kovačević, predsjednik DDH iz Zagreba održati predavanje u Narodnom sveučilištu o šećernoj bolesti uz projekciju dijapozitiva i dva kratkometražna filma. (D)

u ogledalu

Cenzura

Američka novinska agencija AP objavila je ovih dana članak u kojem se daje pregled štampe u svijetu za proteklu godinu. Nastranu pitanje, da li je za objektivnu ocjenu o toj temi dovoljan kriterij jedne novinske agencije, ili o tome treba da kaže svoju riječ neki mjerodavniji skup, već radije pogledajmo kako ova agencija prilazi ovom ozbiljnom pitanju. Dakako, u obzir za pregled cenzure nisu uzete sve zemlje svijeta. Valjda zato što cenzura ne postoji svagdje. Sastavljači ovog pregleda najprije pojedinačno raspravljaju o nekim zemljama Istočne Evrope (Mađarska, Poljska i druge), a zatim odmah prelaze na Srednji Istok za koji kažu da pruža »mračnu sliku«. Svakoj zemlji autori nešto zamjeraju. Pod njihovu lupu stavljen su i neke azijske zemlje. No nasuprot drugim zemljama, za Čang Kaj Sekovu Kinu kažu, da je tamo »domaća štampa relativno slobodna«.

Time je šetnja po zemljama gdje postoji cenzura štampa završena. Nigdje ni spomena o zapadnoj hemisferi, nigdje ni riječi, na pr., o Francuskoj, Zapadnoj Njemačkoj ili nekim drugim zemljama. Zar zabrana komunističke štampe u Zapadnoj Njemačkoj, n. pr., nije cenzura? Ili zar zapljena listova u Francuskoj s izvještajima iz Alžira ne spada u kategoriju koja se zove — cenzura. Zašto o tome ništa ne piše agencija AP. No zar je to teško pogoditi?

Cenzura je zaista široki pojam, ali kako za koga.

Slučaj za psihijatre, ili...

Val antisemitskih i nacističkih divljanja u Zapadnoj Njemačkoj i nekim drugim zemljama opravdano zabrinjava svjetsku javnost. Pogrešne su one ocjene, koje se svode samo na antisemitsku stranu svih pojava. Jer se radi o daleko opasnijim istupima, kojima je cilj ometanje poboljšavanja međunarodne atmosfere. Zbog toga

je u suštini negativno reagiranje nekih odgovornih krugova i štampe u Zapadnoj Njemačkoj, koji ove manifestacije nazivaju »djelima huligana« i neobuzdane mladosti. Na toj liniji nalazi se i pitanje njemačkog lista »Der Mittag«, koji ovako govori: »Mi smo više skloni da povjerujemo, da se jedna psihozna raširila s kontinenta na kontinent, slično epidemiji, preko televizije. . . Ovo možda uopće nije politički problem, već slučaj za psihijatre«.

Autoru ovih rečenica trebalo bi kazati: Ne, ovo je prije svega politički problem, ali dakako i problem umobolnih. No, liječiti ga trebaju prije svega političari, odgovorni državnici na Zapadu. Jer i Hitler je bio slučaj za psihijatra (paranoik), ali je upravo zbog slabosti i neodgovornosti tadašnjih političara uspio da postane jedan od najvećih zločinaca u historiji čovječanstva. Zbog toga samo snažna politička akcija, akcija energičnog onemogućavanja ovakvih elemenata može biti efikasna. A za psihijatre ćemo lako.

Prognoza i medveđa usluga

Jedan njujorski list što izlazi na španjolskom jeziku (»El diario de Nueva York«) pisao je prije nekoliko dana, da će kubanski premijer Fidel Castro biti zbačen za 30 — 60 dana. Ovom »blistavoj« prognozi slijedi informacija, da se priprema invazija sa »nekim 5.000 ljudi, koji treba da dodu, ne iz Dominikanske republike, već iz nekih drugih karipskih oblasti«.

Prognošičar iz ovog lista nije bio naročito oprezan prema službenoj politici zemlje u kojoj izlazi. Jer otkud New Yorku tolika obavijestjenost, kada se stalno tvrdi da Amerika nema ništa zajedničkog s akcijama, koje su uperene protiv kubanskog režima?

No, dakako nitko ozbiljan u svijetu ne vjeruje u ovakve prognoze, bar što se tiče svrgavanja kubanskog premijera Fidela Castra,

I.K.

SAOBRAĆAJNA NESREĆA KOD SIVERICA

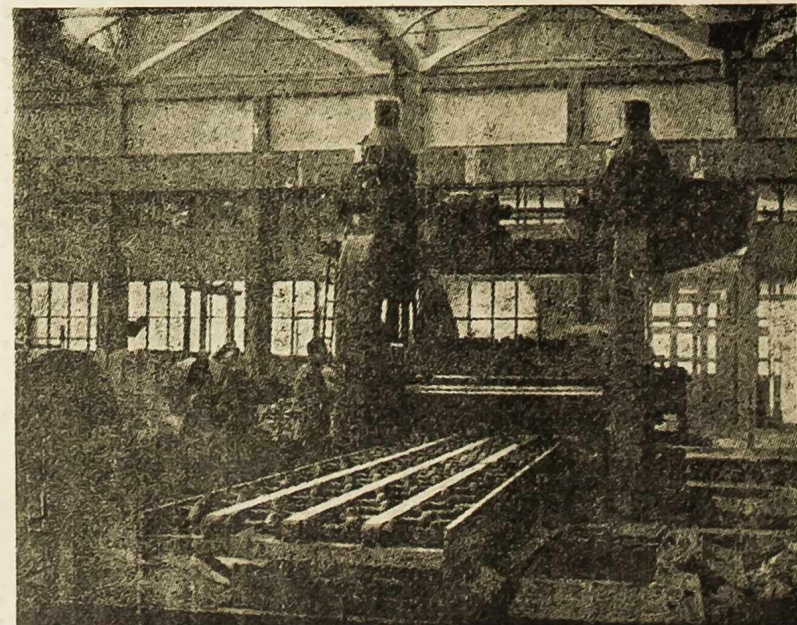
U blizini Siverića dogodila se teža nesreća, u kojoj je povrijeđen Ilija Grečić iz Badnja, po zanimanju rudar. On je, kada je već pao mrak, gonio svojim zaprežnim kolima ugljen prema željezničkoj stanici u Šibeniku. U suprotnom pravcu dolazio je teretnjak također natovaren ugljenom, kojim je upravljao sofer Rade Čosić iz Tepljuha. Kako je teretnjak išao bez svijetla, a Ilija Grečić pješke pokraj zaprežnih kola, najednom je došlo do nesreće, jer je kamion svojim prednjim lijevim krajem udario u Iliju i odbacio ga prema zaprežnim kolima. Ilija je dospio pod prednje točkove kola, koja su mu prelomila obe noge. Sofer je u vidajnim organima priznao krivicu. (b)

SVEČANOST U POVODU 18-GODIŠNICE FORMIRANJA »BUDE BORJAN«

Preživjeli borci »Bukovačkog partizanskog odreda«, »bataljona »Bude Borjan«, koji žive u Beogradu sa članovima svoje uže porodice, održali su 9. o. m. u prostorijama Doma JNA drugarsko veće posvećeno 18-oj godišnjici formiranja ove prve partizanske jedinice u Bukovici (6. I. 1942.). Tom prilikom su učesnici ovog odreda evocirali uspomene iz borbi ovog odreda i značaj njegovog formiranja za razvoj ustanka u Bukovici, te širenju bratstva i jedinstva među narodom sjeverne Dalmacije. (I.M.)

NADEN SMRZNUT NA CESTI

Ovogodišnja hladnoća nije prošla bez ljudske žrtve. Na cesti Račljevac — Knin naden je smrznut zemljoradnik Marko Stojaković, rodom iz Račljeva. Na povratku kući njega je zahvatila snježna mećava. To se dogodilo u noći od 11. na 12. o. m.

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Uoči premijere filma „Kota 905“ u Šibeniku

U povodu našeg napisa

SUSRET S REŽISEROM KNJIGE

Prolazio sam obalom, kad sam pred »Krkom« začuo gdje mladić govori prijateljima: »Došao je Mate«.

Nisam se obazirao. Pa i tko bi! Koliko Mata ima na svijetu!

Otišao sam za svojim poslom.

Nakon pola sata našao sam se u blizini »Roga«, gdje sam od prolaznika opet čuo da je došao neki Mate i da je »tu unutra«. Uglavnom ta vijest o dolasku Mate pratila me je cijelog tog prijepodneva, no unatoč tome, ja nisam znao o kome se radi, niti sam se — iskreno rečeno — mnogo interesirao.

Došavši u prvim poslijepodnevima satima na Poljanu, zatekao sam nekolicinu svojih znana i prijatelja koji su me dočekali s pitanjem: »Jesi li bija s Matom?«

(Jo, opet taj Mate!)

— Kojim Matom?

— Oli si lulav pa ne znaš ko je Mate?

Oštrigeća — pa Relja! Relja, Relja, . . . to ime vrzlo mi se ludački po glavi, ali . . . tko je to? . . . tko . . . tko . . . I najednom, »ukopčao« sam. Da, da, pa to je »Kota 905«, da, da, ne varam se, režiser tog filma.

Protrljao sam ruke. Eto ti ne-svakidašnjeg novinarskog »zaloga«.

Kroz nepunih pet minuta staja osam zadihan pred vratima kuće broj 13 u Ulici Petra Grubišića i pobožno pritisnuo zvonice.

Dok sam »jurišao« ulicom, nisam ni pomišljao na to da bih mogao naići i na lice, koje može da bude i neprijateljskih raspoloženje prema »novinarskom svijetu«. Znaš kako je, vrag ti ga zna, čovjek nikad ne zna kako će proći s tim »filmadžijama«. Me-

đutim, automat s lančićom već je zatvorio za mnom dvorišna vrata, i o nekoj mojoj eventualnoj »odstupnici« nije više moglo biti ni riječi. U to se na vratima pojavila simpatična muška spodobica, a ja sam — ugledavši je — namjestio lice u ljubazni smješak (znaš kako ljudi reku: »lipo lice i željezna vrata otvara«) i još ljubaznije procijedio kroz zube: »Molim vas trebao bih druga Relju«.

— »A kojega?«, odgovorio je onaj s vrata pružajući mi ruku. Ja sam Tomislav — a vama sigurno treba moj brat Mate.

— E, e, njega, njega. Ne znajući ni sam kako, već sam se našao u pretsoblju, gdje me je — ustajući od stola za pozdrav — dočekalo ljubazno lice umjetnika. Došao sam kao »kost u grlo«, jer je moja »žrtva« — pravo bila za objedom i stajljala prvi dobar »bokun« u usta. Mojeg je straha nestalo odmah, i ja sam — dok je Mate stavljao bokune u usta — pomalo pijuckao izvrstan »crnjak« s društvom koje sam po svom dolasku tamo već zatekao.

I razgovara o »Koti« (a o čemu bi se drugom i moglo govoriti) saznali smo, da je ona gotova i da samo još čeka na sinhronizaciju i laboratorijsku obradu, a da se premijera očekuje već u veljači i to u — Šibeniku. Film će nakon toga odmah krenuti po cijeloj zemlji, jer je s distributerom o tome već sklopljen ugovor.

Zanimalo me je kako to da se umjetnik odlučio da se premijera filma održi u Šibeniku, gdje će u svakom slučaju postojati manja mogućnost za postizavanje velegradске premijerne »pompe«.

— Poznavajući stereotipna načina na koji se održavaju premijere u velegradovima, bez mogućnosti za uspostavljanje nekog bližeg kontakta s prvim gledaocima nakon predstave, insistirao sam i — kao što vidite na tome uspio — da se premijera održi u Šibeniku.

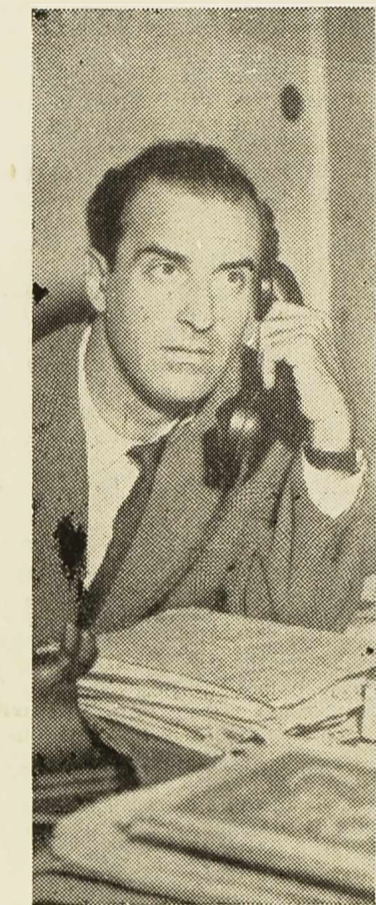
Istovremeno s premijerom slavim svoj skroman jubilej, 15-godišnjicu umjetničkog djelovanja, koje — i u općim relacijama možda ne znači mnogo, ali je za mene — razumljivo vrlo važno. Tom premijerom pružit će mi se istovremeno prilika da se zahvalim onim ljudima, koji su mi pomogli u mojim prvim koracima.

Postoji neka ideja, koja definitivno još nije potvrđena, da se istovremeno s održavanjem premijere održi u Šibeniku i takozvana Filmska tribina »Globus«, koju bi pokrenuo službeni žiri, sastavljen od novinara, kulturnih i javnih radnika, a koja bi isto-

vremeno izvršila i bodovanje filma pred publikom.«

Kao interesantnost spomenut ćemo da će se osim režisera, kao suradnici filma pojaviti još neki Šibenčani, kao na primjer Brancko Matić, bivši član Narodnog kazališta Šibenik, koji u filmu igra jednu od glavnih uloga. Muziku komponira Danilo Danev, bivši intendant Narodnog kazališta u Šibeniku, a asistent je također Šibenčanin, student Akademije za kazališnu umjetnost u Zagrebu, Ante Peterlić. I u tehničkoj grupi pojavljuje se također Šibenčanin, Miljenko Čala.

Iz daljnjeg razgovara saznali smo da »Kota« nije ratni film, kao što se to misli, već film koji obrađuje jedan motiv iz bogate

Mate Relja

djelatnosti OZN-e. Redatelj nam osim interesantnosti teme obećava jednu glumu, jugoslavenskog nivoa, te tempo koji će sam po sebi biti dovoljan da se publika ni u kom slučaju ne dosaduje.

Kao predigra filmu bit će prikazan njegov prvi samostalan dokumentarni film »Stop«.

Sve izneseno govori nam da će premijera filma »Kota 905« biti značajan kulturni događaj za naš grad. Mi mu unaprijed od srca želimo veliki uspjeh. (JJS)

IZ KAZALIŠTA LUTAKA

Debut redatelja - omladinca

Šibensko Kazalište lutaka nalazi se na pragu premijere »Patkica Zutkica«, koja se očekuje već 23. o. mj. Budući da će ta premijera predstavljati izvjesnu novinu, potražili smo redatelja — omladinca Marijana Blačića, koji nam je rekao: — Autori djela »Patkica Zutkica« su N. Gerneć i T. Gurević. Djelo je s velikim uspjehom izvedeno na glasovitoj sceni »Obrascova« u Moskvi a prema nekim informacijama igrano je i na sceni drugog svjetskog velikana scene lutaka Jana Malila (CRS). Već sama ta činjenica ponukala nas je da šibenskoj publici prikazemo to djelo, koje pruža sve mogućnosti za pravljenje dobre i interesantne predstave.

Za izvedbu u našem kazalištu smatrali smo za potrebno da izvršimo minimalnu adaptaciju, pa će se tako u našoj predstavi pojaviti »konferansijer«, kojemu je stavljeno u zadatak da bude stalna »spona« između gledališta, odnosno publike i pozornice. Tekst za tog »konferansijera« napisao je Ivan Musić.«

Pitate me za glavnu ulogu? — Znam da će vas iznenaditi kad vam budem rekao da ovu ne igra nitko od onih na pozornici, već — sama publika. Glumci — lutke imaju ovoga puta dužnost da budu samo pokretači akcije.«

U predstavi sudjeluju: Marijan Šarić, Miljenka Burazer, Matilda Stošić, Slavko Babačić i Majda Čupić.

— Zelja mi je da moj redateljski debut bude u svakom pogledu uspješan, a aplauz ili zvižduk publike pokazat će mi, da li se je moja želja ispunila — završio je mladi redatelj. (JJS)

Posjetite izložbu

Stambene zajednice

koja se otvara

26. siječnja o. g.

Moje izjave vašem suradniku JJS, što ih je on objavio u članku »Zabilježeno - Knjige« u br. 382 od 13. I. 1960. na str. 3 molim Vas, da dopunite i ispravite u 3. stupcu 29 redak . . . dok sa knjigama to nije slučaj: Jer izdavačka poduzeća, koja vrše prodaju knjiga na otplatu preko svojih knjižara, uživaju za to posebne kredite, koji im omogućavaju prodaju knjiga na kredit. Dok knjižare, koje su u sastavu privrednih poduzeća, kao što je to slučaj i sa knjižarom u Šibeniku, koja je u sastavu »Gradskog magazina«, za prodaju knjiga na kredit (otplatu) nemaju posebne kredite, koji bi im omogućili takvu prodaju.

Stoga stavljam na glasu: »I sami vidite, da se radi o maćuhinskom odnosu, koji opet proizlazi iz privredne računice i obrta kapitala i . . . opozivljem, jer mi nije bila namjera da ni u čemu tom stavkom tangiram zaista zauzetan odnos »Gradskog magazina« prema knjižari.

Grgo Radić

Smatram za potrebno da kažem, da ta »dopuna« u stvari bitno ništa ne mijenja činjenicu, da Šibenčani još uvijek ne mogu u svom gradu nabaviti, odnosno kupiti knjige na otplatu, unatoč . . . »zaista zauzetom odnosu »Gradskog magazina« prema knjižari«, u koji ni časak ne sumnjam.

Možda bi bilo interesantno na ovim stupcima čuti mišljenje Uprave i Radničkog savjeta tog poduzeća što to je sve poduzeto u toku ovih posljednjih osam (koliko je — ako se ne varam — prošlo od uvođenja sistema kreditne prodaje) godina, da se otkloni taj nedostatak.

Za takvo stanje ne snosi odgovornost samo to poduzeće, nego i prosvjetni faktori (Sekretarijat za prosvjetu NO općine, Prosvjetna skupština, RKPZ i drugi) kao i niz drugih masovnih organizacija, kao na primjer SSRN, čije bi djelovanje moralo biti usmjereno pored ostalog i na odstranjivanje takvih i njima sličnih nedostataka.

Nepobitna činjenica je, da je u Šibeniku situacija u vezi s knjigom više nego loša. To nam najbolje dokazuje više nego bijedno stanje Gradske biblioteke. Kad kažem bijedno stanje, onda ne mislim ovdje samo na prostorije, nego i na sve ostalo u njoj. Čime se može opravdati više nego primitivan »uvez« većine knjiga u toj biblioteci, koji su silom prilika primorani da vrše namještenici spomenute biblioteke, (što je svakako za pohvalu), iako oni nemaju ni najosnovnijeg alata za vršenje takvog posla?

Što je učinjeno da se osigura posuđivanje knjiga u toku cijelog dana, a ne samo 18 (!) sati tjedno? Čime se možemo opravdati pred našom omladinom, koja — u pomanjkanju jedne gradske čitaonice — silom prilika luta Poljanom?

Knjiga je tu, na domaku ruke, ali je ona unatoč tome daleko od

ruku onih, kojima je namijenjena. Tu anomaliju treba čim prije ukloniti, ali ne dopunama »intervju«, već direktnim uklanjanjem postojećih nedostataka. (JJS)

Priredba u Kistanjama

Ovih dana u Kistanjama je gostovalo OKUD iz Ivoševaca. Program je bio raznovrstan. Glumačka skupina izvela je igrokaz »Smrt Milana Dulovića« i »Mali buntovnici«, a pjevačka i folklorna sekcija nekoliko narodnih pjesama i splet narodnih kola.

Na izvođenje ovog komada nemalo naročito prigovora. Možda je trebalo malo više tempa unijeti u igru, napose u pojedinim scenama, intonacija kod nekih mogla je biti življa, pokreti dinamičniji, ali to nisu veliki propusti, jer sve te pojave prate i iskusnije amatere.

Ovo zabavno večerje bilo je za Kistanje jedan ugodan kulturni doživljaj.

Spuštanje zavjese označilo je kraj i potvrdu uspješno obavljene zadatka mladih izvođača proučeno simpatijama prisutne publike. Zaorio je pljesak. . . A to je priznanje za uspjeh i zalaganje mladog OKUD Ivoševca. (IS)

SPUŽVARSKKE EKIPE U REMONTU

Nedavno su se ekipe ribarskog kombinata »Kornat« iz Šibenika vratile s lova spužava duž Istre i Kvarnerskog zaljeva. Ekipe su bile opremljene kompresorima, pa se lov obavljao i na većim dubinama. Prema podacima iz ovog poduzeća ovogodišnji lov bio je vrlo dobar i svaka ekipa je preporučila plan za oko 15 posto. Ulovljeno je ukupno preko 4000 kg kvalitetnih spužava.

Dobrom ulovu je, pored savremenije opreme brodova, u mnogome pridonio i sistem premiranja po učinku i središnji odnosi, do kojih je došlo u ovom poduzeću nakon preuzimanja »Spužvara« iz Krapnja i odcjepljenja pogona za preradu ribe u samostalno poduzeće. Prošla godina bila je vrlo konjunkturna i u prodaji, tako da su sve ulovljene količine po dosta povoljnim cijenama prodane u Z. njemačkoj, Švicarskoj i drugim zemljama, a manji dio na domaćem tržištu. Svih 5 ekipa nalazi se sada u remontu kod brodogradilišta »Ivo Vodopija Srečko« u Bećini.

film od srijede do srijede

Trka za suncem

AMERIČKI FILM. REŽIJA: ROY BOULTING

Što je previše — previše, pa makar se radilo i o avanturističkom filmu. Znamo da junaka mora pratiti sreća i da se mora iz najtežih situacija izvuci, kako bi nam ostao čitav za nezabijiv happy end, ali i to mora da ide do izvjesnih granica vjerovatnog, preko koje se stvar izvrngne u smiješno, a i dosadno. Najprije ona slaboumna priča o romantičnom piscu, koji se povlači od svijeta i živi poludivljim životom. Pa nemoguća na brzinu sklepana ljubav s novinarkom, pa beskrajnja jurnjava tamo i natrag po džungli i na kraju obračun između iznemoglog i golorukog junaka i do zubiju naoružanih protivnika. Stvaraoći filma su, izgleda pretpostavili, takav nivo publike, kojoj mogu servirati što im god padne na pamet, pa čak i ubijanje metkom bez puške. Renomirani glumci kao Richard Widmark, Trevor Howard i Peter van Eyck nisu ovom zaista glupom filmu nimalo podigli vrijednost.

Tajna Picasso

FRANCUSKI FILM. SCENA. RIO I REŽIJA G. H. CLOUSOT

Film »Tajna Picasso« otkriva nam tajnu stvaralačkog fenomena najvećeg živog slikara našeg vremena — Pabla Picassa. Po tome je film izuzetan u nizu filmova koje gledamo. Ali ovaj film je i izvanredan po svome ostvarenju, jer se ne može poreći, da je s njime sedma umjetnost uspjela otkriti fenomene stvaranja jedne druge umjetnosti. Nadalje, ovaj film ima visokih čisto filmskih kvaliteta. Kolikogod je dokumentar o tome, kako nastaju čudna ostvarenja jednog velikog slikara, toliko je ovaj film, u kojem nema glumaca, pun dinamike i dramatičnosti. Konačno, kod ovog filma je zanimljivo i to, da je scenarista i redatelj Clousot upotrebio crno-bijelu tehniku, kolor film i sinemascop u boji, dakle tri filmske tehnike, da bi pomoću njih što adekvatnije izrazio snagu onoga, što je veliki slikar, radeći, otkrio kameri i nama.

»Tajna Picasso« je 1957. god. na festivalu u Cannesu dobio veliku internacionalnu nagradu i specijalno priznanje. Dakle, ne samo veliki film, već i priznati veliki film, koji je kritika proglasila remek djelom. Međutim, kod nas je film prošao veoma tiho, nezapažen i od onih, koji bi bili pozvani da ga iskoriste bar u kulturno-odgojne svrhe. Posjet, nažalost, nije

Danas se ženi moj muž

ZAPADNONJEMAČKI FILM

Ovaj film teško da je zaslužio da se nešto u njemu napiše. Priča o bračnom paru, koji se zbog sitnih neslaganja rastaje, da bi se kasnije, kad njihova ljubav prođe kroz razna iskušenja, opet sastao, isuviše je banalna, a da bi sama po sebi nešto vrijedila. Ali to je komedija, u kojoj, ako je začinjena duhovitostima i komičnim situacijama, sama fabula i nije toliko značajna. Međutim, pravo je čudo kako je malo duha u ovoj komediji. Usiljeni i kruti njemački humor nikako ne uspijeva da nas nasmije, a sami glumci kao da još uvijek žive u atilhaberbingerškoj epohi, osim simpatične Liselotte Pulver, koja je bila jedina vrijedna pažnje u ovom užasno dosadnom filmu.

Izgleda da s vremena na vrijeme gledamo po koji njemački film samo zato, da bismo se uvjerali, kako njemačka kinematografija još uvijek stagnira i kako se u njoj još uvijek ne događa ništa nova.

Posljednja kola

AMERIČKI FILM. REŽIJA: DELMER DAVES

U svakom westernu tražimo nešto po čemu bi se razlikovao od onih prethodnih i po čemu bi ga mogli odvojiti od onih s klišeiziranim fabulom, koja karakterizira veliki dio filmova ovog žanra. Ako ga možemo uvrstiti u tzv. super-westerne, koji se u posljednje vrijeme pojavljuju, onda smo time odali priznanje i njegovoj originalnosti i njegovom kvalitetu. »Posljednja kola« ne zaslužuju prefiks »super«, ali je očito nastojanje da se postigne neka originalnost, i to tajanstvenošću osobe glavnog junaka, koja je sačuvana sve do pred sam kraj filma. Da li njegove postupke treba shvatiti kao rehabilitaciju za zločine, koje je izvršio ili on uopće i nije zločinac? To pitanje gledaocima drška gotovo za vrijeme čitavog filma i stvara napetost neizvjesnošću svršetka. Inače film je pun uzbudljivih scena, koje su prilično vješto konstruirane. Međutim, usprkos svemu, ne prelazi standardni prosjek.

— b —

Novosti iz naših općina

Knin

Operacija: Otmica djevojke

Mirko je bio zgodan mladić — Bukovčanac, a Darinka lijepa prominska cura. Oni se vole već četiri godine.

Dok je Mirko bio u Armiji, Darinka ga je čekala.

Ali njihova dva susjedna sela nije samo razdvajala rijeka Krka. Veca zapreka bili su Darinkini roditelji, koji nisu bili zadovoljni da dvoje mladih stupe u brak. Time je njihova ljubav bila zagorčana.

Na sastancima na rijeci momak iz Bukovačkog sela i lijepa Prominjska razmišljali su kako bi se mogao naci najbolji izlaz iz ovako neugodne situacije. Nije im preostalo drugo, nego da se koriste starim zakonom običaja.

Mirko će organizirati otmicu djevojke. Darinka je na to pristala.

Prolazili su dani, a dvoje mladih jedva su čekali, da ostvare svoju zamisao.

Bukovički kamenjar i prominske vrijeti, koje mjestimično okružuju pitome dočice, bili su nedavno poprište jedne i za ovaj kraj, neobične zgodice, koja se odigrala na sceni zimskog pejzaža ovog dijela Dalmatinske Zagore, kroz koji, duboko u kanjonu protječe Krka na kojoj u blizini radi HE Miljacka, a na suprotnoj strani se nalazi, malo podalje na visoravni Supljaja, u obliku tri starorimska luka, što još odolijevaju zubu vremena.

Kad je Mirko odlučio da provede operaciju otmice, kako to već priliči, izabrao je među rodbinom i mještanima 14 kićenih svatova, koji su predveče krenuli kolima iz sela prema Promini. Dok su prolazili svojim teritorijem orila se pjesma i nazdravljalo se vinom a ulazeći noću u područje akcije družina je utihnula, da se ne otkriju njihove namjere.

Stižući na most na Brljanu, svatovi su odlučili da na tom mjestu sačekaju djevojku, koja se u pravo vraćala s ovcama.

Svatovi su smatrali da je tada najpogodniji trenutak i htjeli su

U KNINU JE PAO NOVI SNIJEG

Već je osam dana kako se Knin sa čitavom okolicom nalazi pod snježnim pokrivačem i poledicom.

Prošlog četvrtka hladnoća je bila nešto popustila, jer se bio ukazao prvi sunčani dan, a dan kasnije je obujilo što je dovelo do topljenja snijega i popuštanja poledice.

U subotu je bio ponovno uspostavljen željeznički i autobusni saobraćaj.

U nedjelju 17. o. mj. od 7 sati izjutra, pa skoro do podnevnih sati padao je novi snijeg. (m)

je odmah povesti, ali Darinka nije htjela pristati, jer nije bila spremna niti odjevena za svatove.

Posto nije bilo druge, svatovi su pustili djevojku, da ode kući, po najnužniju opremu.

Po čudnovatom držanju djevojke, ukućani su primijetili da Darinka nešto sprema. Zato su na nju bolje pripazili, kao da su slutili, da cura namjerava bježati.

A i djevojka se našla u neprilici. Međutim, uspjela je nagovoriti kumu, koja joj je u tom času bila prvi ruci, da odnese poruku svatovima u kojoj je stajalo, da će sve biti dobro samo neka još malo pričekaju.

Kad su svatovi doznali, da se njihov plan nešto poremetio odlučili su, da se većina vrati natrag, a da ostanu samo četvorica. U to su i Darinkina braća morala krenuti iz kuće do najbliže autobusne stanice, radi ispraćaja jednog od njih.

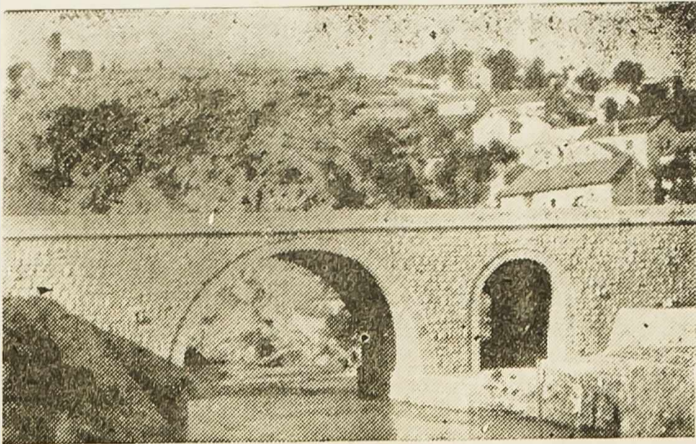
Za djevojku je to bila najzgodnija prilika da izađe iz kuće. Četvorica svatova čekali su u zasjedi.

Čim su primijetili da Darinka dolazi, dali su joj znak i ona je prišla k njima noseći u torbi potrebno ruho.

Tada su je svatovi povelili do najbliže čobanske kolibe na Rogovu, gdje se Darinka preobukla. Kad se potpuno uredila četvorica svata povelili su je u mladoženjino selo u Mirkovu kuću, gdje se je po starinskom običaju održala svatovska gozba. I tako su Darinka i Mirko započeli nov zajednički život. (m)

Nezgodna brod „Punat“

U prošlu subotu kasno u noć dotegljen je u zlarinsku luku mb „Punat“, vlasništvo kombinata »Veleit« s otoka Goli, nosivosti 350 tona. Brod je bio natovaren raznim građevinskim materijalom, a plovio je iz Šibenika u pravcu Rijeke. Do havarije na motoru došlo je između otočića Sestrice i Zmajana nedaleko od Zlarina, oko 3 sata poslije podne. Pošto je tada puhala jaka bura brod je bio prisiljen ukotviti se na otvorenom jer je prijetila opasnost razbijanja o hridine obližnjih otočića. Signale za pomoć, koje je brod stalno emitirao radiofonijom, uхватио je tek navečer parobrod »Pag« na svojoj redovitoj vožnji Šibenik - Zadar - Pula, pa je s dosta teškoća uspio dotegnuti ga u luku Zlarin. (T)

Drniš

Drniš

Aktivnost savjeta „Stambene zajednice“

Savjet Stambene zajednice je najaktivniji organ društvenog upravljanja u Drniškoj općini. Od svog formiranja do danas nije propustio ni jedan slučaj, koji se

Priredba za odrasle

Prezadovoljni priredbom svojih vršnjaka na Dan dječje radosti, daci Osnovne škole u Drnišu utjecali su na svoje roditelje, da su oni zatražili, da se novogodišnja dječja priredba ponovi još jedamput i za njih odrasle.

To je i učinjeno prošlog ponedjeljka.

Još jedamput je Maja Čavka, učenica III. razreda zaželjela Novu godinu prigodnom recitacijom, a onda je grupa od 6 ukusno odjevenih djevojčica izvela skladnu ritmičku vježbu »Vjetrenjače«, koju je uvježbala učiteljica Katica Bulić.

Vrhunac večeri bila je dramatičnija poznate Andersonove pripovjetke »Djevojčica sa žigicama«, koju je obradio Milan Čečuk a režirala Ivana Zagorac, učiteljica, koja je i prije na tom polju postigla vidljive uspjehe. Glavnu ulogu te potresne priče o jednoj siromašnoj djevojčici, koja u nekom dalekom gradu na Sjeveru prodaje žigice, vrlo lijepo je odigrala mala Neda Hamer, učenica III. razreda. Za visok kvalitet predstave jednako zaslužuju priznanje i daci Đorđe Ožegović kao lampar, te Anita Čorić kao stara gospođa. Jednostavna, suvremena i funkcionalna inscenacija, koja je dočarala grad u silvestarskoj noći sama je povećala kvalitet ove dječje priredbe, na kojoj bi mogli da pozavide i odrasli. Program su raspoloženi napustili i djeca i roditelji, nadajući se, da im ona ne će biti posljednja u ovoj godini. (c)

Maksim Ožegović

Skradin

Dobrovoljni radovi na uređenju mjesta

Omladinska organizacija u Skradinu osnovala je svoju radnu brigadu, koja će svake nedjelje raditi po planu Općinskog prosvjetnog vijeća na uređenju mjesta. Omladinskoj radnoj brigadi pridružili su se i članovi SK i velik broj članova Socijalističkog saveza. U narednim mjesecima pristupit će se asfaltiranju ulice »Pap Pavle Silje« i obale u dužini od 1 km. Troškove za asfaltiranje ulice i obale snosit će Republika i općina. Kamen za podlogu, također će osigurati omladinska radna brigada. Omladina će obaviti i sve nestručne poslove na asfaltiranju. Osim toga omladinska radna brigada će raditi na uređenju kanalizacije, plaže i izvora pitke vode. Iako je za provođenje akcije, koju je pokrenulo

Općinsko prosvjetno vijeće skradinske općine uzet kratok rok, ona će sigurno imati veliki uspjeh, jer su se u njoj svestrano angažirale sve društveno - političke snage i cjelokupno stanovništvo Skradina. Skradinjani, a posebno omladinske organizacije, ulažu maksimum truda, da se plan na vrijeme izvrši. Na Općinskom prosvjetnom vijeću je, da osigura predviđena financijska sredstva, bez kojih se ne bi mogao izvršiti jedan dio radova. (MO)

NOVO ODMARALIŠTE

Brigom sindikalnih podružnica iz unutrašnjosti, na području skradinske općine, uređeno je nekoliko odmarališta za radnike i službenike, koji će u njima moći ljetovati uz relativno niske cijene od 200 do 300 Din dnevno. Odmarališta su dobro uređena. Uskoro će i »Poljoteknika« iz Osijeka početi gradnju svog odmarališta u Skradinu. Skradinska općina potpomaže uređenje odmarališta, jer na taj način postizava dvostruku korist: unapređenje turizma i praktično iskorištavanje praznih zgrada, koje bi inače propale uslijed zapuštenosti. (MO)

GRADI SE TRŽNICA

Skradin se svakog dana sve više razvija u turističko mjesto, ali nema tržnice. Međutim, sada se gradi nova tržnica ispred hotela »Skradinski buk«. Tržnica će biti gotova do iduće sezone, a izgradnja će stajati nekoliko stotina hiljada dinara. Također se gradi posebni dio za prodaju ribe. Budući da je u pitanju higijena, tržnica će biti pokrivena. (MO)

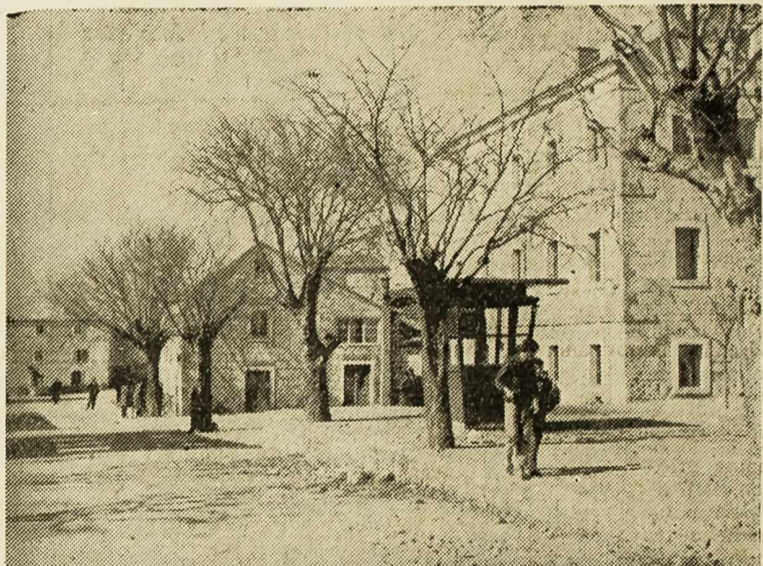
odnosi na njegovo polje rada, a da o tome nije upoznao građane.

Na dobro posjećenom sastanku, a i to se već može ubrojiti u uspjehe — koji je održan prošlog petka, predsjednik i tajnik su upoznali prisutne s ulogom i zadacima kućnih savjeta, koji proističu iz novih zakona s područja stambenih odnosa.

Poslije žive diskusije zaključeno je, da se izbori za kućne savjete u 29 zgrada, koje se nalaze pod društvenim upravljanjem, održe u toku idućeg tjedna. Kućnim savjetima, kako se predviđa, bilo bi obuhvaćeno oko 200 Drnišana. Da u početku ne bi preopteretili rad kućnih savjeta s administrativnim i tehničkim poslovima, građani su se složili, da te poslove za sada obavlja Stambena zajednica i njezina dva servisa. (c)

GEST ŠOFERA ZA POHVALU

Pogledao sam sat. Bilo je točno 13.55. Jedna grupa daka VII-og i VIII-og razreda žurila se da ne zakasni na sat. Ali uzalud, minuti su brzo prolazili, metar po metar. Kišica usprkos velikoj žurbi daka počela je sipiti. Zvuk teretnog kamiona »Transremonta« iz Drniša kojim je rukovao A. B. trgnuo je grupu daka da ga zaustave i zamole da ih poveze do škole. To su i uradili. Šofer im je rekao da svi uđu u prikolicu, a dvojica u kabinu. I pored velikog tereta šofer je dake povezao i nisu zakasnili. Pri izlasku daci su zahvalili šoferu, što ovom prilikom i činim za taj humani gest. (c)

Oklaj

„Obalna plovidba“ nabavit će više brodova

Poduzeće »Obalna plovidba« u Šibeniku, odlučilo je pojačati svoj plovni park, pa su u tu svrhu nedavno zatražena i odobrena sredstva za nabavku novih brodova. Kao što je poznato ovo poduzeće je nedavno tragedijom kod Martinšćice izgubilo brod »Igrane«, tako da danas raspolaže sa svega oko 3000 tona brodskog prostora. Željezni brod »Galeb« prodan je nedavno poduzeću »Brodospas« za kasiranje, a jedini od željeza »Mrav« nalazi se u remontu.

Ovih dana je posebna ekipa od 15 ljudi preuzela u Zapadnoj Njemačkoj jedan željezni brod od 1250 tona nosivosti, a kako se saznaje u poduzeću, vode se pregovori za nabavku još nekoliko brodova. Pretpostavlja se da će nabavkom novih brodova poduzeće u toku ove godine imati oko 8000 tona brodskog prostora. (T)

Godišnja konferencija SSRN u Raslini

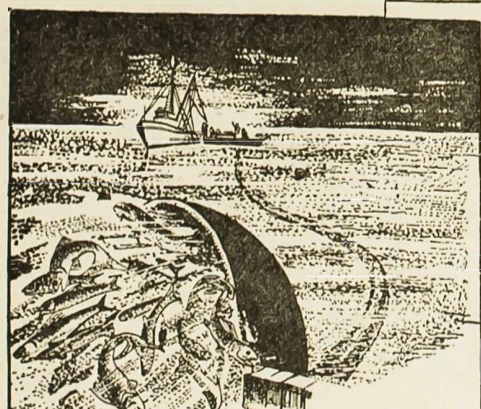
Nedavno je održana godišnja konferencija osnovne organizacije SK Raslina. Na njoj su komunisti otkrili nove i podsjetili se na stare još neriješene probleme. U subotu je održana i godišnja konferencija SSRN. U kratkom referatu izneseni su uspjesi i propusti u prošloj godini. U plodnoj diskusiji zaključeno je, da će Raslinjani u toku 1960. godine popraviti put do obale, groblje i iskopati rupe za telefonske stupove. Za te radove očekuju pomoć u materijalu od Općine. Svaki mještanin će dati dvije dnevnične. Radovi će se odvijati nedjeljom ujutro. Na kraju je izabran novi odbor. (VK)

Pomoć nastradalima s „Igrana“

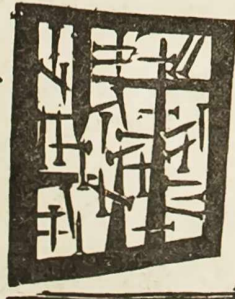
Inicijativom Sindikata sakupljena su u Šibeniku izvjesna sredstva za pomoć obiteljima nastradalih pomoraca u nedavnoj nesreći broda »Igrane«. Predstavnici Općinskog sindikalnog vijeća NO-a općine Šibenik i sindikalne podružnice poduzeća »Obalna plovidba« u Šibeniku obišli su ovih dana sva mjesta u kojima žive porodice nastradalih i uručili im pomoć od po 100 hiljada dinara. Osim ovoga sindikalna podružnica poduzeća, čiji su bili članovi nastradali pomorci, preuzela je na sebe i isplatu neisplaćenih rata potrošačkih kredita kod Komunalne banke u Šibeniku. (T)

Pretplatnici!

Podmirite pretplatu za 1959. god.

B. Jackson konstruirao je poseban usisni uređaj, kojim polazi u ribolov. Na mjestu gdje ima dovoljno sardina, sa svojom pumpom usiše 1 tonu riba u 1 minuti.

Na jednoj srednje-vjekovnoj građevini u Fossu (Belgija) nalaze se preobiti, koji umjesto uobičajenih rešetki imaju splet velikih čavala.

Ovako je izgledao auto-matski stroj za pranje rublje iz 1850. godine.

U predhistorijsko vrijeme postojala je rasa koja »riparioni«, koji su umjesto jednog imali na svakoj nozi tri kopita. Tolika kopita su mu osiguravala sigurno kretanje po močvarnom terenu.

Poslije II. svjetskog rata ROBERT STEIN razvio je veliku saku pljačku akciju na puzave.

Sa 40.000 beraga, on je u 1964. g. privredio blizu milijardu dinara.

Novosti iz naših općina

Knin

Operacija: Otmica djevojke

Mirko je bio zgodan mladić — Bukovčanac, a Darinka lijepa prominska cura. Oni se vole već četiri godine.

Dok je Mirko bio u Armiji, Darinka ga je čekala.

Ali njihova dva susjedna sela nije samo razdvajala rijeka Krka. Veca zapreka bili su Darinkini roditelji, koji nisu bili zadovoljni da dvoje mladih stupe u brak. Time je njihova ljubav bila zagorčana.

Na sastancima na rijeci momak iz Bukovačkog sela i lijepa Prominjska razmišljali su kako bi se mogao naci najbolji izlaz iz ovako neugodne situacije. Nije im preostalo drugo, nego da se koriste starim zakonom običaja.

Mirko će organizirati otmicu djevojke. Darinka je na to pristala.

Prolazili su dani, a dvoje mladih jedva su čekali, da ostvare svoju zamisao.

Bukovički kamenjar i prominske vrijeti, koje mjestimično okružuju pitome dočice, bili su nedavno poprište jedne i za ovaj kraj, neobične zgodice, koja se odigrala na sceni zimskog pejzaža ovog dijela Dalmatinske Zagore, kroz koji, duboko u kanjonu protječe Krka na kojoj u blizini radi HE Miljacka, a na suprotnoj strani se nalazi, malo podalje na visoravni Supljaja, u obliku tri starorimska luka, što još odolijevaju zubu vremena.

Kad je Mirko odlučio da provede operaciju otmice, kako to već priliči, izabrao je među rodbinom i mještanima 14 kičenih svatova, koji su predveče krenuli kolima iz sela prema Promini. Dok su prolazili svojim teritorijem orila se pjesma i nazdravljalo se vinom a ulazeći noću u područje akcije družina je utihnula, da se ne otkriju njihove namjere.

Stižući na most na Brljanu, svatovi su odlučili da na tom mjestu sačekaju djevojku, koja se u pravo vraćala s ovcama.

Svatovi su smatrali da je tada najpogodniji trenutak i htjeli su

U KNINU JE PAO NOVI SNIJEG

Već je osam dana kako se Knin sa čitavom okolicom nalazi pod snježnim pokrivačem i poledicom.

Prošlog četvrtka hladnoća je bila nešto popustila, jer se bio ukazao prvi sunčani dan, a dan kasnije je obujilo što je dovelo do topljenja snijega i popuštanja poledice.

U subotu je bio ponovno uspostavljen željeznički i autobusni saobraćaj.

U nedjelju 17. o. mj. od 7 sati izjutra, pa skoro do podnevnih sati padao je novi snijeg. (m)

je odmah povesti, ali Darinka nije htjela pristati, jer nije bila spremna niti odjevena za svatove.

Posto nije bilo druge, svatovi su pustili djevojku, da ode kući, po najnužniju opremu.

Po čudnovatom držanju djevojke, ukućani su primijetili da Darinka nešto sprema. Zato su na nju bolje pripazili, kao da su slutili, da cura namjerava bježati.

A i djevojka se našla u neprilici. Međutim, uspjela je nagovoriti kumu, koja joj je u tom času bila prvi ruci, da odnese poruku svatovima u kojoj je stajalo, da će sve biti dobro samo neka još malo pričekaju.

Kad su svatovi doznali, da se njihov plan nešto poremetio odlučili su, da se većina vrati natrag, a da ostanu samo četvorica. U to su i Darinkina braća morala krenuti iz kuće do najbliže autobusne stanice, radi ispraćaja jednog od njih.

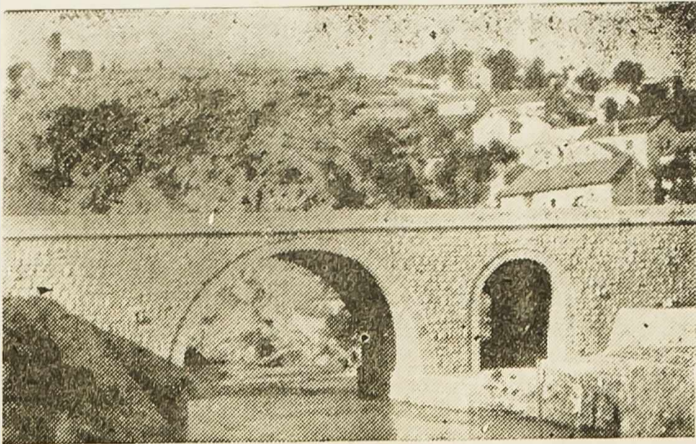
Za djevojku je to bila najzgodnija prilika da izađe iz kuće. Četvorica svatova čekali su u zasjedi.

Čim su primijetili da Darinka dolazi, dali su joj znak i ona je prišla k njima noseći u torbi potrebno ruho.

Tada su je svatovi povelili do najbliže čobanske kolibe na Rogovu, gdje se Darinka preobukla. Kad se potpuno uredila četvorica svata povelili su je u mladoženjino selo u Mirkovu kuću, gdje se je po starinskom običaju održala svatovska gozba. I tako su Darinka i Mirko započeli nov zajednički život. (m)

Nezgodna brod „Punat“

U prošlu subotu kasno u noć dotegljen je u zlarinsku luku mb „Punat“, vlasništvo kombinata »Veleit« s otoka Goli, nosivosti 350 tona. Brod je bio natovaren raznim građevinskim materijalom, a plovio je iz Šibenika u pravcu Rijeke. Do havarije na motoru došlo je između otočića Sestrice i Zmajana nedaleko od Zlarina, oko 3 sata poslije podne. Pošto je tada puhala jaka bura brod je bio prisiljen ukotviti se na otvorenom jer je prijetila opasnost razbijanja o hridine obližnjih otočića. Signale za pomoć, koje je brod stalno emitirao radiofonijom, uхватио je tek navečer parobrod »Pag« na svojoj redovitoj vožnji Šibenik - Zadar - Pula, pa je s dosta teškoća uspio dotegnuti ga u luku Zlarin. (T)

Drniš

Drniš

Aktivnost savjeta „Stambene zajednice“

Savjet Stambene zajednice je najaktivniji organ društvenog upravljanja u Drniškoj općini. Od svog formiranja do danas nije propustio ni jedan slučaj, koji se

Priredba za odrasle

Prezadovoljni priredbom svojih vršnjaka na Dan dječje radosti, daci Osnovne škole u Drnišu utjecali su na svoje roditelje, da su oni zatražili, da se novogodišnja dječja priredba ponovi još jedamput i za njih odrasle.

To je i učinjeno prošlog ponedjeljka.

Još jedamput je Maja Čavka, učenica III. razreda zaželjela Novu godinu prigodnom recitacijom, a onda je grupa od 6 ukusno odjevenih djevojčica izvela skladnu ritmičku vježbu »Vjetrenjače«, koju je uvježbala učiteljica Katica Bulić.

Vrhunac večeri bila je dramatizacija poznate Andersonove pripovjetke »Djevojčica sa žigicama«, koju je obradio Milan Čečuk a režirala Ivana Zagorac, učiteljica, koja je i prije na tom polju postigla vidljive uspjehe. Glavnu ulogu te potresne priče o jednoj siromašnoj djevojčici, koja u nekom dalekom gradu na Sjeveru prodaje žigice, vrlo lijepo je odigrala mala Neda Hamer, učenica III. razreda. Za visok kvalitet predstave jednako zaslužuju priznanje i daci Đorđe Ožegović kao lampar, te Anita Čorić kao stara gospođa. Jednostavna, suvremena i funkcionalna inscenacija, koja je dočarala grad u silvestarskoj noći sama je povećala kvalitet ove dječje priredbe, na kojoj bi mogli da pozavide i odrasli. Program su raspoloženi napustili i djeca i roditelji, nadajući se, da im ona ne će biti posljednja u ovoj godini. (c)

odnosi na njegovo polje rada, a da o tome nije upoznao građane.

Na dobro posjećenom sastanku, a i to se već može ubrojiti u uspjehe — koji je održan prošlog petka, predsjednik i tajnik su upoznali prisutne s ulogom i zadacima kućnih savjeta, koji proističu iz novih zakona s područja stambenih odnosa.

Poslije žive diskusije zaključeno je, da se izbori za kućne savjete u 29 zgrada, koje se nalaze pod društvenim upravljanjem, održe u toku idućeg tjedna. Kućnim savjetima, kako se predviđa, bilo bi obuhvaćeno oko 200 Drnišana. Da u početku ne bi preopteretili rad kućnih savjeta s administrativnim i tehničkim poslovima, građani su se složili, da te poslove za sada obavlja Stambena zajednica i njezina dva servisa. (c)

GEST ŠOFERA ZA POHVALU

Pogledao sam sat. Bilo je točno 13.55. Jedna grupa daka VII-og i VIII-og razreda žurila se da ne zakasni na sat. Ali uzalud, minuti su brzo prolazili, metar po metar. Kišica usprkos velikoj žurbi daka počela je sipiti. Zvuk teretnog kamiona »Transremonta« iz Drniša kojim je rukovao A. B. trgnuo je grupu daka da ga zaustave i zamole da ih poveze do škole. To su i uradili. Šofer im je rekao da svi uđu u prikolicu, a dvojica u kabinu. I pored velikog tereta šofer je dake povezo i nisu zakasnili. Pri izlasku daci su zahvalili šoferu, što ovom prilikom i činim za taj humani gest. (c)

Maksim Ožegović

Skradin

Dobrovoljni radovi na uređenju mjesta

Omladinska organizacija u Skradinu osnovala je svoju radnu brigadu, koja će svake nedjelje raditi po planu Općinskog prosvjetnog vijeća na uređenju mjesta. Omladinskoj radnoj brigadi pridružili su se i članovi SK i velik broj članova Socijalističkog saveza. U narednim mjesecima pristupit će se asfaltiranju ulice »Pap Pavle Silje« i obale u dužini od 1 km. Troškove za asfaltiranje ulice i obale snosit će Republika i općina. Kamen za podlogu, također će osigurati omladinska radna brigada. Omladina će obaviti i sve nestručne poslove na asfaltiranju. Osim toga omladinska radna brigada će raditi na uređenju kanalizacije, plaže i izvora pitke vode. Iako je za provođenje akcije, koju je pokrenulo

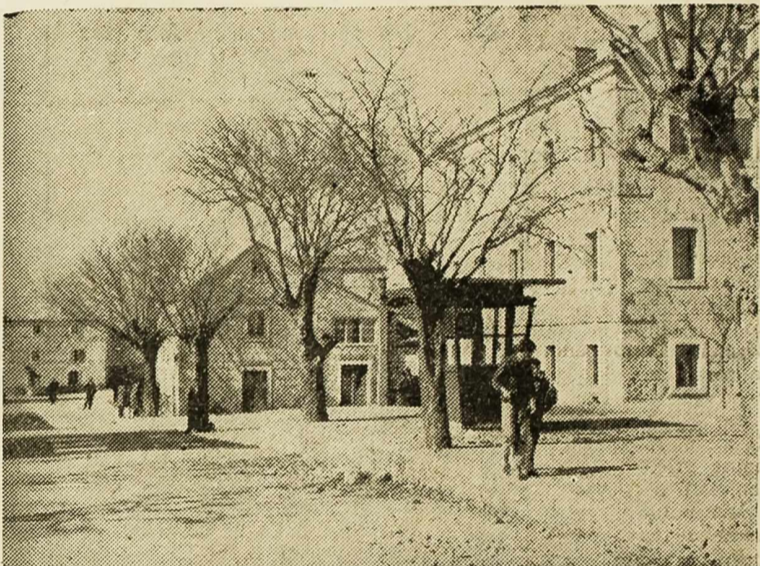
Općinsko prosvjetno vijeće skradinske općine uzet kratok rok, ona će sigurno imati veliki uspjeh, jer su se u njoj svestrano angažirale sve društveno - političke snage i cjelokupno stanovništvo Skradina. Skradinjani, a posebno omladinske organizacije, ulažu maksimum truda, da se plan na vrijeme izvrši. Na Općinskom prosvjetnom vijeću je, da osigura predviđena financijska sredstva, bez kojih se ne bi mogao izvršiti jedan dio radova. (MO)

NOVO ODMARALIŠTE

Brigom sindikalnih podružnica iz unutrašnjosti, na području skradinske općine, uređeno je nekoliko odmarališta za radnike i službenike, koji će u njima moći ljetovati uz relativno niske cijene od 200 do 300 Din dnevno. Odmarališta su dobro uređena. Uskoro će i »Poljoteknika« iz Osijeka početi gradnju svog odmarališta u Skradinu. Skradinska općina potpomaže uređenje odmarališta, jer na taj način postizava dvostruku korist: unapređenje turizma i praktično iskorištavanje praznih zgrada, koje bi inače propale uslijed zapuštenosti. (MO)

GRADI SE TRŽNICA

Skradin se svakog dana sve više razvija u turističko mjesto, ali nema tržnice. Međutim, sada se gradi nova tržnica ispred hotela »Skradinski buk«. Tržnica će biti gotova do iduće sezone, a izgradnja će stajati nekoliko stotina hiljada dinara. Također se gradi posebni dio za prodaju ribe. Budući da je u pitanju higijena, tržnica će biti pokrivena. (MO)

Oklaj

„Obalna plovidba“ nabavit će više brodova

Poduzeće »Obalna plovidba« u Šibeniku, odlučilo je pojačati svoj plovni park, pa su u tu svrhu nedavno zatražena i odobrena sredstva za nabavku novih brodova.

Kao što je poznato ovo poduzeće je nedavnom tragedijom kod Martinšćice izgubilo brod »Igrane«, tako da danas raspolaže sa svega oko 3000 tona brodskog prostora. Željezni brod »Galeb« prodan je nedavno poduzeću »Brodospas« za kasiranje, a jedini od željeza »Mrav« nalazi se u remontu.

Ovih dana je posebna ekipa od 15 ljudi preuzela u Zapadnoj Njemačkoj jedan željezni brod od 1250 tona nosivosti, a kako se saznaje u poduzeću, vode se pregovori za nabavku još nekoliko brodova. Pretpostavlja se da će nabavkom novih brodova poduzeće u toku ove godine imati oko 8000 tona brodskog prostora. (T)

Pomoć nastradalima s „Igrana“

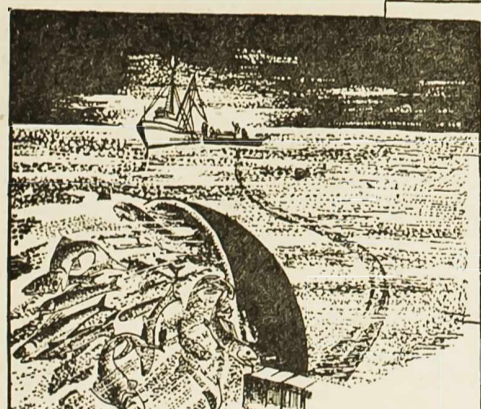
Inicijativom Sindikata sakupljena su u Šibeniku izvjesna sredstva za pomoć obiteljima nastradalih pomoraca u nedavnoj nesreći broda »Igrane«. Predstavnici Općinskog sindikalnog vijeća NO-a općine Šibenik i sindikalne podružnice poduzeća »Obalna plovidba« u Šibeniku obišli su ovih dana sva mjesta u kojima žive porodice nastradalih i uručili im pomoć od po 100 hiljada dinara. Osim ovoga sindikalna podružnica poduzeća, čiji su bili članovi nastradali pomorci, preuzela je na sebe i isplatu neisplaćenih rata potrošačkih kredita kod Komunalne banke u Šibeniku. (T)

Godišnja konferencija SSRN u Raslini

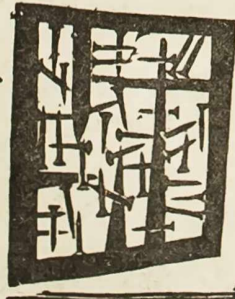
Nedavno je održana godišnja konferencija osnovne organizacije SK Raslina. Na njoj su komunisti otkrili nove i podsjetili se na stare još neriješene probleme. U subotu je održana i godišnja konferencija SSRN. U kratkom referatu izneseni su uspjesi i propusti u prošloj godini. U plodnoj diskusiji zaključeno je, da će Raslinjani u toku 1960. godine popraviti put do obale, groblje i iskopati rupe za telefonske stupove. Za te radove očekuju pomoć u materijalu od Općine. Svaki mještanić će dati dvije dnevniće. Radovi će se odvijati nedjeljom ujutro. Na kraju je izabran novi odbor. (VK)

Pretplatnici!

Podmirite pretplatu za 1959. god.

B. Jackson konstruirao je poseban usisni uređaj, kojim polazi u ribolov. Na mjestu gdje ima dovoljno sardina, sa svojom pumpom usiše 1 tonu riba u 1 minuti.

Na jednoj srednje-vjekovnoj građevini u Fossu (Belgija) nalaze se preobiti, koji umjesto uobičajenih rešetki imaju splet velikih čavala.

Ovako je izgledao auto-matski stroj za pranje rublje iz 1850. godine.

U predhistorijsko vrijeme postojala je rasa koja »riparioni«, koji su umjesto jednog imali na svakoj nozi tri kopita. Tolika kopita su mu osiguravala sigurno kretanje po močvarnom terenu.

Poslije II. svjetskog rata ROBERT STEIN razvio je veliku saku pljačku akciju na puzave.

Sa 40.000 beraga, on je u 1964. g. privredio blizu milijardu dinara.

gradske oijesti

IBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE
rijeda, 20. I. — »12 GNJEVNIH LJUDI«. Predstava za Radničko sveučilište u dvorani Gimnazije. Početak u 18 sati.
čtvrak, 21. I. — »KONFUZJUN U GETU«. Gostovanje u Lovozcu. Početak u 18 sati.
edjelja, 24. I. — »KONFUZJUN U GETU«. Gostovanje u Mandalini. Početak u 18 sati.

KINEMATOGRAFI
TESLA: premijera američkog filma u boji — DIV II. dio (21. do 24. I.)
Premijera američkog filma u boji — PROLJEĆE ŽIVOTA — (25.—27. I.)
20. APRILA: premijera američkog filma u boji — BENI GUDMAN — (21. I.)
Premijera talijanskog cinemascope filma — LJEKAR I NADRILJEKAR — (22.—24. I.)
Premijera američkog filma u boji — ZAKON DIVLJINE — (25.—27. I.)

SLOBODA: premijera američkog filma u boji — BENI GUDMAN — (22.—24. I.)
Premijera domaćeg filma — VRATIT CU SE — (25.—28. I.)
DEŽURNE LJEKARNE
o 22. I. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.
i 23 - 29. I. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI
Marina, kći Blaža i Blagice Pakov; Joško, sin Grge i Šinke Čav; Marinko, sin Vlade i Antice višić. Zdenka, kći Krste i Milanke Perković; Olven, sin Jenka Barbare Lapov-Padovan; Ljiljana, kći Jakova i Biserke Četa; Zarko, sin Nikole i Nevenke Prubišić; Ljubica, kći Ante i Maje Budiša; Zdenka, kći Marka i ostipe Zupanović; Frane, sin Anđelke i Jasne Jadrjević; Darko, sin Dume i Antule Bralić; Goran, sin Irge i Danice Gulini; Sonja, kći Krste i Barice Zorica i Dragutin, sin Jerka i Darinke Mrvica.

VJENČANI
Milović Sava, službenik — Vušta Damira, službenik; Segovc lavko, električar — Danilović varinka, domaćica; Višić Josip, adnik — Stojić Ivanka, službenik; Dodig Krešimir, trg. pomoćnik — Ercegović Zdenka, rojačica; Junković Niko, službenik — Grubić Marija, službenik; Bulat šure, radnik — Mučić Inka, radnica; Španja Nikola, adnik — Bačelić Biserka, domaćica; Baković Marijan, vatrogasac — Mrša Marija, domaćica; Lukrov Jakov, brodomehančar — Antić Zorica, domaćica; Buva Mirko, stolar — Višnjik Milena, omačica; Santić Ivan, zemljodanik — Livaja Lucija, radnica; Perković Ante, zemljoradnik — Mikelin Ivanica, domaćica; Vučević Frane, električar — Petrićević Rajna, radnica i Juričevićudac Niko, bolničar — Colak elica, bolničarka.

UMRLI
Višić Stjepan pok. Filipa, star 6 god.; Mikulandra Ivo pok. Vica, star 48 god.; Carrara Marija od. Antonello, stara 83 god.; lego Duma rod. Ivić, stara 78 god.; Zorić Stipe pok. Sime, star 8 god.; Škarica Jakov pok. Pašica, star 83 god.; Srzentić Jerica od. Visković, stara 72 god.; Gačela Dragica rod. Poić, stara 63 god.; Jurković-Periša Mara rod. Vukšić, stara 87 god.; Mikulandra Ica rod. Ercegović, stara 66 god.; šujas Vica rod. Čičmir, stara 83 god.; Jurišić Dunko pok. Frane, tar 72 god.

MALI OGLASNIK
Inženjer — dobar plata, traži raznu ili namještenu sobu. Pošudite na upravu lista.
RODAJE SE ŽELJEZNA BLAGAJNA — kasa prikladna za trgovačke radnje i zadrage. Uspitajte u redakciji »Šibenskog lista«.

Prometne nesreće u stalnom porastu

TEZE OZLIJEĐENO 30, LKAŠE 37, IZGUBILO ŽIVOTE 10 LICA — MATERIJALNA ŠTETA: BLIZU 8 MILIJUNA DINARA — 80 NO. VIIH VOZILA U ŠIBENIKU.

Sve veći broj motornih vozila odrazio se i na porast broja saobraćajnih nesreća na području šibenskog kotara. Radi ilustracije navodimo da je u prošloj godini na ovom teritoriju registrirano 83 nova vozila. U 1959. godini bilo je ukupno 814 motornih vozila, od čega samo u Šibeniku 443. U ovaj broj nisu uračunana 123 mopeda do 50 ccm.

Prošle godine dogodilo se ukupno 79 saobraćajnih nesreća, što je za 55 posto više nego u 1958. godini. U njima je teže povrijeđeno 30, lakše 37, dok je živote izgubilo 10 lica. Sedmore djece je teže ozlijeđeno, a jedno dijete je smrtno nastradalo. Prema vrstama ovih nesreća u 18 slučajeva došlo je do sudara motornih vozila, 22 puta obarani su

pješaci, u 10 slučajeva došlo je do preticanja vozila, 12 puta vozilo je udarilo u neki objekt, a u četiri slučaja zabilježen je sudar motornih i zaprežnih kola. Interesantno je napomenuti da je nezgode prouzrokovalo čak 30 vozila koja su registrirana van šibenskog kotara, što govori u prilog činjenici da su vozači šibenskog područja postali mnogo savjesniji i oprezniji. Kada je zabilježeno najviše, a kada najmanje nesreća? Rujan i prosinac drže rekord — po 13, dok je u siječnju, veljači i svibnju bilo svega po 3 saobraćajne nesreće. Ukupna materijalna šteta cijeni se na 7 milijuna i 732 hiljade dinara, što je za oko 3000 hiljada više nego u 1958. godini.

Najveći broj nesreća prouzrokovao je nepažnjom pješaka — 11, gubitak kontrole ili nepažnja vozača prouzrokovali su nesreće u 9 slučajeva, zatim dolazi nepropisno preticanje vozila — 8, prevelika brzina 7, u 7 slučajeva nezgode su prouzročili vozači bez vozačke dozvole, 4 vozača bila su pod utjecajem alkohola, i t. d.

Medu najteže nesreće u protekloj godini ubraja se svakako ona kod Zitnića, gdje je teže stradalo 7 lica, zatim kod Tepljuha, gdje su 3 lica izgubila živote, dok je u nesrećama kod Stare Straže i Polače povrijeđeno nekoliko lica.

Na području Šibenika u istom razdoblju zabilježene su 33 nesreće u kojima je dvoje lica izgubilo živote, 8 je teže, a 14 lakše povrijeđeno. Ovdje je teže stradalo čak 7 djece. Smrtni slučajevi dogodili su se u Ulici Borisa Kidriča i na Splitskom putu. Povećani broj nesreća dobrim dijelom prouzrokovani su veoma lošim stanjem cesta na kotaru, od kojih je najgora cesta Šibenik — Drniš — Siverić, gdje je inače najživlji promet. U samom Šibeniku, naime, u velikoj mjeri normalan saobraćaj otežan je uskim grolom u predjelu Vanjski, te nizom skladišta koja se nalaze na potezu Vanjski-Sud. Za probleme gradskog saobraćaja trebalo bi naći odgovarajuće rješenje utoliko prije, što je na pomolu nova turistička sezona, kada se promet vozila gotovo utrostruči. (j)

Posljedice snježnog nevremena

Punih pet dana prošlog tjedna u Šibeniku i okolici vladalo je nevrijeme praćeno snažnim sjevernim vjetrovima i snijegom, koji

je po prvi put ove zime počeo padati u utorak 12. o. mj. Minimalna temperatura spustila se istog dana do minus 6 stepena, te je izazvala jaku poledicu i teškoće u saobraćaju. Visina snijega dosizala je na prilazima gradu čak do pola metra, što je prouzročilo i prekid cestovnog prometa između Šibenika i općinskih centara na kotaru. U više navrata neki gradski predjeli ostali su bez struje, dok je nekoliko sati bila prekinuta telefonska veza sa Zagrebom. Lokalni saobraćaj s otocima, koji su također bili pokriveni snijegom, bio je također poremećen. Uslijed poledice na ulicama, nekoliko lica je moralo biti otpremljeno u bolnicu. U noći od četvrtka na petak vjetar je skrenuo na jugo, tako da je nastupilo zatopljenje, a temperatura se podigla nad nulu.

Obavijest

Sastanak Marksističkog kluba o temi »Idejne osnove i zadaci idejne borbe SKJ«, održat će se 27. o. mj. u Društvenom domu.

Uvodno izlaganje dat će Božo Markuš. Početak u 17 sati.

UPRAVA

Obavijest

Puštanjem u pogon proširenog dijela automatske telefonske centrale u Šibeniku prelazi se na novi unificirani znak zauzeća, tako da se dosadašnji neprekidni ton od 150 titraja na sekundu (— — — — —) zamjenjuje isprekidanim tonom od 450 titraja na sekundu (— — — — —).

Dosadašnji znak slobodnog biranja ostaje nepromijenjen. (— — — — —) Dana 24. I. 1960. god. u 00,00 sati izvršit će se ova izmjena znaka zauzeća, kao i neke izmjene pozitivnih pretplatničkih brojeva. Sve informacije o prednjem mogu se dobiti na 08.

T.T. Tehnička sekcija Šibenik

ZAHVALA

Povodom smrti naše drage majke, strine, tetke i bake **DUME BEGO ud. p. ANTE rod. IVIĆ** najtoplije zahvaljujemo na izraženom saučesću pismenom i usmenom i na ispraćaju pokojnice. **OŽALOŠĆENE KĆERI: MIMI BUTERIN I MILENA ŠKARICA**

ZAHVALA

Povodom smrti našeg dragog oca i djeda **STJEPANA VIŠIČA pok. Filipa** izražavamo zahvalnost liječnicima i osoblju internog odjela Opće bolnice u Šibeniku, Kotarskom odboru Saveza boraca, RVI-ima, Udruženju penzionera, SSRN Šibenik, Gradskom vodovodu, Kinopoduzeću i ostalim društvenim organizacijama na pruženoj pomoći, izrazu saučesća, kao i svim građanima koji su otpratili našeg dragog pokojnika.

Ožalošćeni: kćerka **ANKICA DE-SPINIĆ** i unučad

ZAHVALA

Prigodom smrti mile nam majke i bake **CARRARA MARIJE ud. Nikole** izražavamo najdublju zahvalnost drugaricama i drugovima Opće bolnice Kinopoduzeća i Socijalnog osiguranja kao i svim prijateljima i rođacima koji su nam izrazili saučesće i svojim prisustvom sudjelovali u posljednjem ispraćaju do vječnog boravišta drage nam pokojnice.

Ožalošćena obitelj

Susreti na prvom snijegu

Izašavši iz zgrade ovdašnje gimnazije, silazio sam mnogo-brojnim stepenicama, dok je vjetar nemilice puhao, noseći mnoštvo bijelih pahuljica, koje su mi punile oči i »zastirale« pogled. Tako »poluslijep« sudario sam se s prilikom koja mi je »zakrabuljena« podignutim ovratnikom kaputa i s čvrsto nabijenim šeširov na glavi »dolazila u susret.

— Oprostite! . . . Ovaj snijeg . . .
— Molim, molim!
— A, to ste vi! (Bio je to Miodrag Gatalica, član šibenskog Narodnog kazališta). Izvinite, nisam vas odmah prepoznao.

— Ništa, ništa . . .
— A kuda, ako smijem upitati?
— Na generalnu probu.
— ?
— Da, na probu.
— Znači, dali ste se sigurno na kakvu režiju s mladima?
— Ama ne . . . Imamo probu »Dvanaest gnjevnih ljudi«.

— !?
— Vidim sa ste novinarski znatiželjni, pa ću vam . . .
— Ne čini li vam da ovo mjesto nije baš najzgodnije za razgovor? Možda bismo mogli . . .

— Nije potrebno, jer smatram da je baš ovo mjesto zgodno za razgovor. Ono me podsjeća na sve ono što je bilo, na mladost, kojoj nekad ni ovakvo vrijeme nije izgledalo ružno. Podsjeća me na prve uloge . . . prve režije . . . na prve susrete s kazališnom umjetnošću . . . na Kraljevo, Niš, Beograd, Novi Sad . . .
— Što vas je dovelo u Šibenik?
— Pobjegao sam od zime i

od snijega, koji me — kao što vidite — »progoni« i na moru. Starost . . . znate, . . . a ovaj snijeg vraća me — dok tako stojim pred školskom zgradom — mojim mladim danima . . . susretima . . . uzbuđenjima . . . i ostalom . . .

— Znači Šibenik vam se sviđa?

— Da.

— Možete li mi nešto reći o vašim ostvarenjima?

— Mogu . . . i . . . ne mogu.

Da nije bilo uloga ne bi bilo ni ostvarenja. Jesu li one ostvarene kako treba, na publici je od odgovori.

— Kako to da imate probu u Gimnaziji?

— Zatvorili su nam »kuću«.

Iznenada. A tako smo lijepo počeli . . . »Lucy Crown«, »Pajaci«, »Dvanaest gnjevnih ljudi« . . . I, eto, morali smo prekinuti. Ali, kao što vidite, mi se ne damo. Igramo »van kućek« gdje god stignemo . . . Gimnazija, Društveni dom . . . gdje bilo, samo da bismo publici rekli ono što moramo. To je naš poziv. Zbog toga postojimo.

Vjetar je sve jače puhao, snijeg sve gušće padao, a ja sam osjećao potrebu da ga još dugo slušam. Mrak se već skoro spustio. Htio sam poći . . . Bilo mi je neugodno zbog umjetnika. Broj »3« iz »Dvanaest gnjevnih ljudi« čvrsto me je uhvatio za ruku i kroz fijuk vjetra čuo sam njegov ugodan glas koji je govorio . . . napišite . . . neka požure za popravkom . . . naše lijepe zgrade . . . mi umjetnici . . . moramo reći našoj dragoj publici još mnogo toga, mnogo, mnogo . . . moramo . . . moramo . . . (J. J. S.)

Gradnja konzumne mljekare u ovoj godini?

Prema investicionom programu čija je izrada povjerena projektantskom poduzeću »Plan«, oko 25 milijuna dinara utrošit će se za gradnju konzumne mljekare u

čije svrhe će se adaptirati zgrada, koja je do sada služila za potrebe tvornice likera (ex Matavulj). Dnevni kapacitet mljekare iznosit će oko 3 do 4 hiljade litara mlijeka. Ona će preuzeti cjelokupni otpak mlijeka ne samo s područja šibenske općine, već i s teritorija drniške i kninske općine. Njezino postojanje odrazit će se u obliku bolje opskrbljenosti ovim važnim artiklom, a isto tako pridonijet će unapređenju mliječne proizvodnje i povećanju produktivnosti mlijeka i njegovih preradevina.

DVIJE SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Prošlog tjedna dogodile su s na području Šibenika dvije saobraćajne nezgode, koje su prošle bez težih posljedica. U Ulici Vladimira Nazora krivnjom vozača autobusa došlo je do sudara ovog vozila s automobilom, kojim je upravljao Željko Zanelić iz Splita. Automobil je svojim prednjim dijelom udario u autobus, uslijed čega je automobil pretrpio štetu od 60 hiljada dinara. Druga nezgoda desila se nedaleko Šibenika, na cesti prema Drnišu. Zbog poledice kamion »Globusa« iz Ljubljane sudario se s autobusom šibenskog Autotranspornog poduzeća. Na autobusu je pričinjena šteta od 50 hiljada dinara.

REVIJA ZABAVNIH MELODIJA

U organizaciji Udruženja šibenskih studenata, kako ovih dana dozajemo, u nedjelju 14. veljače ove godine bit će izvedeno veće zabavnih melodija u interpretaciji naših poznatih šansonjera. Predviđa se nastup Zdenke Vučković, Gaby Novak i našeg sugrađanina Vice Vukova uz orkestar pod ravnanjem Stjepana Mihajlinca. Priredba će se održati u dvorani kina »20. aprila«.

U LUKU UPLOVIO NAJVEĆI BROD

Prošlog četvrtka u šibenskoj luci pristao je grčki brod »Andros Master« pod liberijskom zastavom, nosivosti od 22 hiljade tona. To je dosad najveći brod, koji je uplovio u našu luku. Brod je dopremio teret od 20 hiljada tona ugljena iz SAD čiji je istovar započeo na Dobriki. Istog dana u luku je doplovio i brod Saudijske Arabije »Alshard«, koji pripada matičnoj luci Jedde. To je prvi brod, koji je pod zastavom te zemlje stigao u šibensku luku.

IZBIO POŽAR U TEŽAKOJ ULICI

U noći od 12. na 13. o. mj. u kući Marka Bukića u Težakoj ulici u požaru je izgorjelo oko četiri kvadratna metra krovne konstrukcije. Pričinjena je šteta u vrijednosti od 140 hiljada dinara. Utvrđeno je da je vatra uslijedila zbog loše izolacije dimnjaka. Pozvani su vatrogasci, koji su u kratkom roku uspjeli ugasiti požar.

Premijera u Kazalištu lutaka

U povodu Dana dječje radosti Kazalište lutaka u Šibeniku s uspjehom je izvelo premijeru prigodne lutkarske igre »Djed Mraz« od Radovana Wolfa (ime autora izostavljeno na plakatu).

Predstavu je režirao mladi redatelj Jere Mrndže, koji se ujedno s podjednakim uspjehom pojavio u gledalištu u ulozi samog Djeda Mraza. Njegovi partneri — lutke Buco (Marijan Sarić) i Lutak - bjegunac (Zoran Marković) bili su dostojni partneri, koji su opravdano poželjeli lijep aplauz mnogobrojne male, ali zahvalne publike. (JJS)

Zabilježeno!

O nekim „sitnicama“

Poznata je činjenica, da distributerska poduzeća ne dostavljaju kinematografskim poduzećima uvijek sa filmom i sav potreban propagandni materijal. Obično nedostaju plakati, pa se naše kinematografsko poduzeće snašlo i doskočilo tom jadu, organiziravši izradu vlastitih plakata. Sama ta snalžljivost kao i želja da se naša publika što bolje i pravilnije obavijesti, naišla bi na naše puno priznanje, kad se na tim plakatima od vremena do vremena — ali ipak razmjerno često — ne bi javljale razne pravopisne i druge griješke. I baš te griješke su ta nama neugodna iznenađenja koja smo napomenuli na početku ovog napisa.

Tako smo imali prilike čitati: »Od m o r n a h i j e do republike«; premijera »svjedskog« filma; »Ogledalo su dva lica«, te pogrešno svrstavanje ovog posljednjeg filma u rang kriminalnog filma, iako se zapravo radi o psihološkoj drami.

Osim toga, u želji za dobivanjem raznih, čisto likovnih efekata, slova na tim plakatima dobivaju pretjerano stilizovan oblik, tako da postaju često vrlo teško čitljiva čak i za posjetioce, koji spadaju u grupu onih najpismenijih. Kao primjer navest ćemo slučaj sa domaćim filmom »Sam« — na plakatu kojeg je većina publike čitala »Lamu«.

Istini za volju treba reći, da je većina tih griješaka bila naknadno ispravljena, ali se opravdano pitamo: Zar ne postoji mogućnost da se korektura, odnosno pregled plakata, izvršni od strane jednog stručnog lica prije afiširanja istog. Vjerujemo da je to moguće, te se opravdano nadamo da u budućne ne ćemo doživljati neugodna iznenađenja bilo iz prve ili one druge »podvrste«.

Jedne večeri sjedio sam u kinematografu na zadnjoj večernjoj predstavi. Čekajući početak, moj susjed je stalno brundao na — rezervacije. Govorio

je: »Evo, da možeš mirno i sigurno sjediti na ovoj večernjoj predstavi, moraš se tri puta navratiti u kinematograf — jednom između 9 i 10 ujutro, da rezerviraš kartu, drugi put između 5 i 6 popodne, da kartu predigneš i sada, u osam, da gledaš film.« — »Ne bi li se to moglo učiniti jednostavnije — uzdisao je — jer svaki put, ne govoreći o zaposlenim i zauzetim u tim jutarnjim i popodnevnim satima, mora se izgubiti, da se dode do sigurne karte, upravo onoliko vremena koliko traje film.«

Potpuno sam shvatio moga slučajnog susjeda, jer on ne živi u strogom centru na domaku kinoblagajni, pa doista gubi mnogo vremena kad se odluči na kinematograf.

Vjerujem, kad bi se malo »mućnulo«, da bi se našao pogodniji način za rezervacije — ili da se karta odmah dobije, ili da se predigne neposredno pred početak predstave.

»Kad već pišeš« — rekoše

SPORT

Godina dana poslije Kongresa za fizičku kulturu

Povećan broj aktivnih sportaša u Hrvatskoj

RAZGOVOR SA SREČKOM BIJELIĆEM, PREDSEDNIKOM CK NOH I SAVEZA SPORTOVA HRVATSKE

Od Kongresa za fizičku kulturu, koji je zacrtao nove smjernice razvitka sportskih aktivnosti u našoj zemlji, prošla je godina dana. O tome kakvi su rezultati poslije Kongresa postignuti u kotarima i komunama na području Hrvatske, razgovarali smo sa Srećkom Bijelićem, predsjednikom Centralnog komiteta NOH i Saveza sportova Hrvatske.

Na Kongresu je posebno ukazano na potrebu uzdizanja kadrova. Kako je rješavanje taj problem?

— Odluke Kongresa imale su zaista snažan utjecaj na razvijanje pojedinih sportova i uključivanje tisuća i tisuća mladića i djevojaka u rad sportskih društava i organizacija. Poslije velikog broja sastanaka u gotovo svim kotarima i komunama, prišlo se rješavanju mnogih materijalnih i kadrovskih problema. U Hrvatskoj je tokom protekle godine održan niz seminara, tečajeva i kraćih škola, u kojima je (bez organizacije DTO Partizan) osposobljeno 505 novih instruktora, vodnika i prednjaka. Podaci pokazuju, da sada u sportskim društvima i klubovima radi 2327 stručnih rukovodilaca, od toga su 1884 amateri. Osjeća se potreba za profesionalnim sportskim trenerima i instruktorima, koji će više moći udovoljiti znatno širim potrebama budućih aktivnosti. Znatno se povećao i broj nastavnika u školama, kojih sada ima 623. Prema procjeni, namina bi za normalno odvijanje sadašnjih sportskih aktivnosti trebalo čak oko 10.000 instruktora, trenera i prednjaka za organiziranje radničke sportske djelatnosti. Otvaranjem Visoke škole za fizičku kulturu i Centra za uzdizanje kadrova mnogo će se

lakše rješavati taj problem. S obzirom na prošlogodišnja iskustva, može se očekivati da će i u ovoj godini u osposobljavanju kadrova također biti postignuti dragocjeni rezultati.

Izgradnja novih objekata bio je jedan od zaključaka Kongresa. Da li su tu postignuti zadovoljavajući rezultati?

— To je bila jedna od centralnih aktivnosti sportskih i omladinskih organizacija. Gradilo se više od 400 objekata, u prvom redu pri školama i za masovan fizički odgoj, kao i Brinju, Iloku, Karlovcu, Sisku, Slavskom Brodu i t. d. Uspješno provedena sabirna akcija, u kojoj smo dobili sumu od 600 milijuna dinara, znatno je pomogla izgradnju igrališta.

Da li je povećan broj aktivnih sportaša i sportskih ekipa?

— Prema nepotpunim podacima broj aktivnih sportaša u Hrvatskoj povećao se za oko 35.000 novih članova sportskih organizacija. Najveći napredak zabilježen je u rukometnom sportu — 3615 novih članova i 107 ekipa, zatim u plivačkom sportu — 2300 novih članova i članica, te u automoto društvima, stolnoteniskim ekipama i sportskoj aktivnosti na Sveučilištu. Ovakve pozitivne tendencije u stalnom su

toku. Tako sada imamo organiziranu radničku sportsku djelatnost u 73 mjesta na području Hrvatske s više od 60.000 članova i 8.000 ekipa. Od kotarskih centara najslabiji rezultati postignuti su u Makarskoj i Gospiću. Prema izvještajima iz samo deset kotareva, u Hrvatskoj je osnovano i 185 školskih sportskih društava. U toj aktivnosti prednjačio je Zagreb. Može se očekivati, da će upravo ova aktivnost u 1960. godini dati još zapaženije brojke. I u organizacionom pogledu mnogo se učinilo. Broj podsaveza sportskih organizacija sada iznosi 129.

Na Kongresu za fizičku kulturu govorilo se i o odnosima među sportskim organizacijama. Kakav je bio odjek ove odluke na terenu?

— Treba naglasiti, da su se odnosi i cjelokupna atmosfera u sportu mnogo promijenili u pozitivnom smislu, kako između pojedinih društava i klubova, tako i između Saveza sportova i DTO Partizan. Međutim, još uvijek nailazimo na ispađe u nekim upravama i rukovodstvima, ili bolje rečeno, kongresni stavovi presporo se usvajaju. Naročito nastojanjima na zajedničku akciju masovnijeg i kvalitetnijeg sportskog rada treba obratiti još više pažnje. Ove godine življe se počela javljati pozitivna inicijativa na stvaranju sportskih društava u radnim kolektivima i ostalim sredinama, gdje je fizička kultura bila slabo razvijena. U cilju pomaganja ovakvih nastojanja morat će se mijenjati neke stvari u sistemu rada i rukovođenja u pojedinim sportskim organizacijama. A. Zibar

Godišnja skupština nogometnog kluba „Šibenik“
Ni jedan bod u gostima

U nedjelju je u Društvenom domu održana redovna godišnja skupština nogometnog kluba „Šibenik“. Pored mnogobrojnih članova i prijatelja kluba, skupštini su prisustvovali delegati NSH, NPS, te mnogobrojni politički i društveni radnici Šibenika. Izvještaj o radu kluba podnio je član upravnog odbora ing. Pave Bujas. Nakon diskusije izabran je novi upravni i nadzorni odbor. Ponovno je za predsjednika izabran Spiro Strunović.

Solidne pripreme, koje su izvršene pred početak prolijetnog dijela prvenstva 1958/59. godine i uspjesi u prijateljskim susretima, koji su prethodili prvenstvenim utakmicama, davale su nadu da će „Šibenik“ na kraju prvenstva zauzeti jedno od vodećih mjesta II. lige, istaknuto je na početku izvještaja. Međutim, startalo se vrlo slabo.

Nastala je teška situacija, prijetilo je ispadanje iz lige. Momčad se nikako nije mogla srediti. Rezultati postignuti u ovom prvenstvu bili su zaista slabi i konačan plasman kluba nas je prilično razočarao. Da se nije gore desilo, može se zahvaliti „Zlatnoj“ rezervi bodova iz jesenjeg dijela takmičenja.

Start kluba u novom prvenstvu očekivao se se velikim interesom, jer je u momčadi došlo do velikih promjena. Luštica se oprostio sa zelenim poljem. Tedling je slomio nogu, a Zivković je otišao u Zagreb. Neki igrači su otišli na odsluženje vojnog roka, dok je povreda Supe i slaba forma Škugora zadavala brige.

Tim se je nekako nadopunio novopridošlim igračima, koji su dobro došli u takvoj situaciji. Nakon priprema u kojima je „Šibenik“ postigao dobre uspjehe, pobijedivši splitskog „Hajduka“, počelo se prvenstvo 1959/60. godine. U prvoj utakmici „Šibenik“ je u vrlo slaboj igri uspio pobijediti „Odredu“.

Iako poražen u Banjoj Luci, „Šibenik“ je uz malo više snalžljivosti navalnih igrača mogao slaviti pobjedu. Teškom mukom „Split“ je u Šibeniku savladan tek u drugom dijelu igre. Gostovanjem u Zagrebu, gdje „Šibenik“ doživljava najteži poraz u prvenstvu, nade za boljim plasmanom se smanjuju. Velikom porazu uslijedila je i povreda Sangulina i slaba igra pojedinih igrača. U daljnjim susretima „Šibenik“ nije uspio osvojiti ni jedan bod na stranom terenu. Tehničko vodstvo trebalo bi o ovom problemu voditi veliku brigu i kroz daljnji rad postići, da tim osvoja bodove i van kuće.

U daljnjem izlaganju istaknuto je slabo zalaganje igrača i discipline za što su poduzete oštre mjere. U protekloj godini „Šibenik“ je imao kažnjena dva igrača i to Iljadicu na dva mjeseca neigranja i Ivančića s osam utakmica.

Kotarski zavod za socijalno osiguranje Šibenik traži

JEDNOG SLUŽBENIKA koji bi bio uposlen na radnom mjestu savjetodavca za izbor zanimanja u Invalidskoj komisiji u Šibeniku. Osnovna dužnost ovog službenika bila bi da prikuplja potrebne podatke o radnom mjestu odnosno poslu, koji je osiguranik radio prije nastupanja invalidnosti, o radnim uvjetima toga radnog mjesta (napor, opterećenje, zahtjevi funkcija, položaja i pokreta tijela pri radu i dr.), te o organizaciji rada i procesu proizvodnje gdje je osiguranik radio.

U obzir dolaze visokokvalificirani radnici i tehničari metalne struke.

Ponude (pismene ili usmene) slati Zavodu Šibenik soba br. 6 ili 17.

Obavještavaju se svi uživaoci mirovina i invalidnina da su bili dužni do 15. I. 1960. podnijeti Zavodu za socijalno osiguranje izvjavu o korištenju stana. Obrasci ovih izvjava se dobivaju u Udruženju penzionera u Šibeniku, Knin, Drniš i Siverici. Oni koji podnesu izvjavu do navedenog roka primit će naknadu za povišene stanarine s mirovinom za veljaču. Oni uživaoci koji imaju vlastiti stan primit će naknadu u bonovima, ali ne s mirovinom za veljaču, nego kasnije, jer Zavod ne može u kratkom roku likvidirati sve naknade.

Primjer požrtovanja i zalaganja je srednji pomagač Ivica Sangulin. On se bez sumnje u svakom susretu do maksimuma založio, dajući sve od sebe. Zbog toga ovog se igrača posebno pohvaljuje i odlučeno je da ga se novčano nagradi.

Drugi igrač, koji zaslužuje veliko priznanje ne samo uprave

lo je dosta govora. Članarina nije bila dovoljna da bi mogla podmiriti sve potrebe kluba. Od članarine mjesečno je bilo sakupljeno do 60.000 dinara. Osim članarine uprava je u dva navrata poduzela sabirnu akciju, u kojoj je sakupila oko 200.000 dinara.

Sa svim sportskim forumima klubovima trajno je vladala prisna suradnja. Dok je klub bio u sklopu Nogometnog podsaveza Split odnosi su bili odlični. U nekoliko navrata podsavez je shvatio potrebe kluba pa je u svakom pogledu izlazio ususret. Ovom prilikom izraženo je priznanje Nogometnom podsavezu Split. Odnosi s novoosnovanim podsavezom u Šibeniku su dobri.

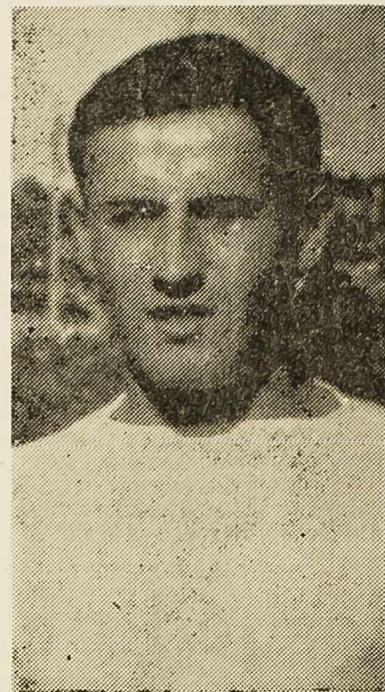
Posebno dobra suradnja bila je sa splitskom „Hajdukom“. Taj klub je u nekoliko navrata izašao ususret, odigravši po nekoliko utakmica.

Prošle godine druga momčad je formirana i takmičila se u šibenskom podsavezu van konkurencije. Bez sumnje to je korisno, jer predstavlja školu za usavršavanje nogometaša za ulazak u prvu momčad.

Juniorska momčad je postigla dobar uspjeh. Ona je u takmičenju za prvenstvo Dalmacije osvojila drugo mjesto s istim brojem bodova kao i splitski „Hajduk“.

„Šibenik“ ima i tri pionirske momčadi, koje su odigrale nekoliko utakmica. Najveći uspjeh postigli su pobjedom nad „Hajdukovim“ vršnjacima.

U diskusiji je učestvovao velik broj simpatizera i prijatelja „Šibenika“, koji su u svojim izlaganjima dali korisne smjernice za buduću rad. Posebno se diskutiralo o disciplini, članarini, uređenju igrališta, postavljanju reklamnih tabli, pomoćnom terenu, postavljanju razglasne stanice na stadionu, o podmlatku i t. d. (d)

Miodrag Zambata

nego i cijele sportske javnosti je Miodrag Zambata. Jednom prilikom bio je pozvan da primi svoje mjesečne prinadležnosti. On je to odbio izjavivši, da je kroz čitav mjesec bio na dužnosti, te da se nije mogao posvetiti treniranju. Na ponovno insistiranje uprave, on je primio samo polovicu, a ostatak kao i premiju s jedne utakmice ostavio je klubu!

O financijskim problemima bi-

Zadružni savez Šibenik
Raspisuje
natječaj

ZA POPUNJENJE SLIJEDEĆIH RADNIH MJESTA ZA SLUŽBENIKE

1. Pravnog referenta
 2. Službenika za administrativne poslove
- pod 1. završeni pravni fakultet
— pod 2. srednja stručna sprema s praksom u administraciji.
Nastup službe odmah ili po dogovoru.
Rok za podnošenje molbi 10. II. 1960. godine.

DRŽAVNI OSIGURAVAJUĆI ZAVOD - FILIJALA ŠIBENIK

r a s p i s u j e

NATJEČAJ

ZA POPUNJENJE SLIJEDEĆIH RADNIH MJESTA:

1. Likvidatora šteta pomorskog kaska
2. Referenta za osiguranje industrije

U V J E T I:

Pod 1. srednja ili viša pomorska škola s poznavanjem engleskog jezika.

Pod 2. srednja stručna sprema s najmanje 5 god. službe i s položenim stručnim ispitom.

Plaća prema Zakonu o javnim službenicima, a položajna prema rješenju upravnog odbora DOZ-a.

Rok natječaja traje 15 dana nakon objavljenja.

Žena i dom

Razne vrste tijesta

Kod pravljenja kolača najvažnije je dobro zamjesiti tijesto, a ostalo ne predstavlja velike teškoće. Najčešće nam trebaju slijedeće vrste: dizano tijesto, prhko, biskvit, lisnato i tijesto za savijaču.

Dizano tijesto mjesimo za kruh, brišče, naduvak i t. d. Učinimo kvasac od malo brašna, kvasca i malo mlačne vode, pa ostavimo na toplom da se diže. U međuvremenu prosijemo preostalo brašno, pa umijesamo priredeni i nadignuti kvas, sol i zamijesimo s mlačnom vodom. Ostavimo da se diže u zdjeli, pa ga onda premijesimo, stavimo u tepšiju i opet ostavimo da se nadigne, te pečemo. — Tako priredimo kruh, a tijesto za naduvak, mliječno pecivo i t. d. mijesimo ovako: 8 dkg maslaca miješano sa 8 dkg šećera i 4 žutanjka, dok smjesa ne postane pjenasta. Već smo prije učinili kvasac (od 2 dkg pjenice, malo mlačnog mlijeka i brašna) pa ga sad sipamo u zdjelu s jajima nazmjenično s 2 dl mlijeka i 25 dkg brašna. Tijesto još solimo i dobro tučemo,

pa umijesamo čvrsti snijeg od 2 bjelanjka, stavimo u tepšiju i na tople da se nadigne. Onda pečemo polagano 1 sat, pažljivo istresemo na dasku i posećerimo. Ako smo pravili naduvak, onda ćemo prije snijega umiješati očišćene grozdice.

Prhko ili masleno tijesto mjesimo za razne vrste pita i kolača s voćem a pravimo ga na slijedeći način. Tajna uspjeha sastoji se u jednoj sitnici. Tijesto mijesimo jednim širokim nožem a što manje rukama, i tijesto mora počivati barem jedan sat ili što je još bolje preko noći. Na daski pomazući se nožem, zamijesimo 300 gr brašna, 200 gr margarina i 100 gr šećera, i na vrh noža praška za pecivo, pa ostavimo tijesto da počiva. Onda ga razvaljamo na daski, u dva četverouglasta lista, ako želimo napraviti pitu ili jedan okrugli, ako želimo kakav kolač od voća. (U tom slučaju obložiti ćemo namašćeni oblik za torte tijestom i pečiti). Prhko tijesto se rado lomi. To nas ne treba uznemirivati, već slažimo komad od komada u oblik i pečimo. Kad je gotov, to se uopće ne opaža.

Lisnato tijesto je najteže prirediti, ali ako radimo pažljivo, ne ćemo imati teškoća. Potrebna nam je ista količina maslaca ili margarina i brašna. Mijesimo najprije maslac s vrlo malo brašna. Onda zamjesimo tijesto od preostalog brašna i slane vode, tako da je nešto mekše nego za rezance. Mijesimo ga dok se ne stvaraju mjehurići zraka. Ostavimo tijesto četvrt sata da počiva, a onda ga razvaljamo u oblik pravokutnika i na sredinu stavimo zamješeni maslac. Preklapimo sada preko maslaca, najprije tijesto s lijeve strane, onda s desne, zatim onaj dio odozgo i na koncu onaj prema nama, (kao kad zamatamo paket u papir). Taj dosta visoki četverokut sad dobro razvaljamo i preklapimo kao prije. Opet ostavimo 15 minuta, razvaljamo i preklapimo.

To činimo još 4 puta. Nakon zadnjih 15 minuta odmora tijesto razvaljamo u veličini tepšiji stavimo pečti u vruću pećnicu. Ta procedura izgleda komplicirana, ali u stvari je vrlo jednostavna iako malo duga. Teže je dobro ispeći lisnato tijesto. Peć mora biti jako topla, inače se maslac polako otapa, tijesto ga upije, postaje teško i listovi se ne razdijele.

Biskvit tijesto pravimo za torte rolade i t. d. Mijesimo dugo četiri žutanjka sa 150 gr šećera, a onda polako dodajemo 120 gr brašna, koje smo prethodno prosijali zajedno s pola žlice praška za dizanje i sok polovice jednog limuna. Mijesimo dalje 40 minuta, a onda polako umijesimo čvrsti snijeg. Oblik za torte ili tepšiju namažemo i posipamo brašnom, pa onda ulijemo masu i pečemo kod umjerene vatre. Tortu izvadimo iz oblika tek kad je hladna. Isto tijesto možemo učiniti i na slijedeći način: U četiri bjelanjka stavimo četiri žlice vode pa tučemo snijeg. Kad je čvrst, polako sipamo 150 gr šećera, jedan po jedan 4 žutanjka, a onda polako sipamo 150 gr brašna i pola žlice praška za pecivo. Oblik namažemo, posipamo brašnom ulijemo masu i pečemo kod umjerene vatre.

Jos nam preostaje **tijesto za savijaču**. Stavimo u zdjelu 25 dkg brašna, pa onda stavimo zdjelu nad lonac s vrućom vodom, tako da se brašno osuši i ugrije. Onda u sredini učinimo jamicu stavimo žlicu ulja, pa nožem, uz dodavanje mlake vode zamjesimo tijesto. Kasnije mjesimo rukom tako dugo da postane glatko. Stavimo ga onda na dasku pokrijemo jednom ugrijanom šerpom i ostavimo pola sata. Nakon pola sata posipamo brašnom rašireni stolnjak, tijesto malo razvaljamo a onda preko ruke polako razvlačimo dok postane prozirno. Ostavimo da se osuši, mažemo uljem, zatim nadjevom i pečemo.

„SIBENSKI LIST“
organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik
Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62
Direktor: Marko Jurković
Glavni i odgovorni urednik:
NIKOLA BEGO
Uređuje redakcijski kolegij
Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7
Rukopisi se ne vraćaju za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.
Pretplata za tri mjeseca 130.

BRZO!
JEFTINO!
EKONOMIČNO!

KOMBINAT
KONZERVNE INDUSTRIJE
DELAMARIS
IZOLA